

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

**Fargna, Francesco de
Montisfalisci, M.DCC.XVII.**

Canon III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72191](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72191)

CAN. III.

In Toletan. Concil. 4. Can. 37.

Uicumque Fidelium devotione propria de facultatibus suis Ecclesiæ aliquid contulerint, si fortè ipsi, aut filii eorum redacti fuerint ad inopiam, ab eadem Ecclesia suffragium Vitæ pro temporis usu percipiant.

COMMENTARIUM.

- 1 **Q**X hoc Canone deducitur præsens conclusio : **DOTANS ECCLESIAM IPSE, ET EJUS FILII ACQUIRUNT IN ILLA JUSPATRONATUS, SEU JUS ALIMENTORUM IN CASU INOPIÆ.** Ita etiam deducitur *ex Text. in Can. Contrà eadem quest. 16. quest. 7. & tuentur Abb. Anan. Butr. in Cap. Nobis de Jurepatr. ibique Fagnan. Barbof. Gonzal. Monach. super 6. Decretal. Cap. Si Laicus de Jurepatr. num. 16. ibique Archidiacon. Pignat. consult. 82. num. 136. tom. 9. Amostaz. de Causis Piiis lib. 5. cap. 5. num. 65. Cassador. decif. 3. num. 2. de Jurepatr. Quos sequitur Rota decif. 118. num. 12. par. 6. & decif. 36. num. 1. cum seqq. part. 16. & decif. 249. num. 1. par. 9. recent. & decif. 518. num. 12. coram Pamphil. & decif. 162. num. 2. coram Bich. & decif. 147. num. 1. coram Duran. & ita fuit resolutum à Sacra Congregatione Concilii in Neapolitana sub die 2. Decembris 1679. & in Ferentina 10. Aprilis 1683.*
- 2 Ratio conclusionis est, quia Dotator Ecclesiæ dicitur Pater; unde juxta Leges Civiles sicuti filius, aut filia cogitur Patrem alere, & tenetur ne dum reverentiam, sed etiam vitæ subsidium exhibere juxta *Text. in leg. final. §. Ipsum autem Cod. de Bon. que liber. & in leg. Filia Cod. de Patr. pot.*
- 3 Ita Ecclesia dotata debet ne dum honorem, & reverentiam; verùm etiam alimenta Dotatori, seu Patrono ad inopiam vergenti: Tum ex ea æquitate, ut Benefacienti benefaciamus: Tum etiam ex Pietate propria Ecclesiæ, cui convenit succurrere lapsis, itaut de ipsa dici possit, quod olim cecinit Vates ille
*Regia (crede mihi) res est succurrere lapsis
 Convenit & tanto, quantus es ipse Viro.*
 Ovid. de Pont. lib. 2. Eleg. 9. Et sicuti Dotator propriis Bonis aluit Ecclesiam imbecillem, & indotatam, ita mox ipse imbecillis, & Pauper factus eadem alimenta à valente Ecclesia reportare debet; ut de Patre respectu filii dixit *Aristoteles lib. 3. Econom. Lagunex de Fructib. par. 1. cap. 32. §. 3. num. 22.*
 Circa quam Conclusionem differuntur sequentes Casus.

ARGUMENTUM.

De requisitis necessariis ad hoc, ut Ecclesia teneatur præstare Alimenta Patrono.

SUMMARIUM.

1. Ecclesia ad hoc, ut teneatur præstare Alimenta Patrono, quæ requirantur?
2. Patrono ad inopiam ex propria culpa redacto, aut habenti aliunde vivere, non debentur Alimenta ab Ecclesia.
3. Patrono Egeno ad petenda Alimenta quæ actio non competat?
4. Alimenta ubi præstanda sint Patrono?

CASUS I.

Titius Patronus Ecclesiæ A. cum consumisset totum suum Patrimonium, propria culpa redactus fuit ad inopiam; & licet haberet fratrem Divitem, a quo ali poterat; tamen petiit à dicta Ecclesia Alimenta. Quæritur, an prædicta Ecclesia teneatur præstare Alimenta Titio?

Et respondetur negativè; quia ad hoc, ut Ecclesia teneatur præstare Alimenta Patrono plura requiruntur.

Primò scilicet requiritur supereffluentia, seu superfuitas reddituum Ecclesiæ; quòd scilicet supersint fructus, deductis omnibus necessariis tam pro Beneficio, quam pro Beneficiato *Gloss. in hoc cap. Quicumque Verb. Ad inopiam. Abb. in cap. Nobis de Jurepatr. num. 6. Lambertin. eodem tract. lib. 3. quest. 3. art. 2. Lotter. De re Benefic. lib. 2. quest. 5. num. 18. Gratian. discept. 552. num. 11.*

Secundò, quòd Patronus redactus sit ad magnam paupertatem, & quidem absque propria culpa; quia egestas, quæ proponitur, ad instruendam actionem, ita ut alteri noceat, debet probari cum hac circumstantia, quòd contigerit sine culpa, indignum est enim ei subveniri si culpa suâ eger. *Gloss. in cap. Qua in Ecclesiarum. Verb. Ad inopiam de Constit. Lambertin. ubi supra art. 3. Lotter. in dicta quest. 5. num. 33. Rota decis. 594.*

Tars I.

num. 2. divers. Apud Farinacc. Gratian. ubi supra num. 11.

Tertiò, quòd non habeat, unde vivere possit aliunde: unde Patrono, qui est Professus in aliqua Religione, qui habet fratrem Divitem, qui, salvâ honestate, potest sibi victum ex industria quærere, in casu egestatis non debentur Alimenta ab Ecclesia, juxta Lambertin. *Lotter. Grat. supra citat. Rot. decis. 594. num. 3. par. 4. diversor.*

Quartò requiritur consensus Episcopi; Rector enim sine consensu Episcopi, sponte suâ non potest subvenire Patrono egenti, ea ratione, quia Episcopus debet cognoscere, an reverà adsit Paupertas Patroni, ne detur collusio. *Innocen. in cap. Cum, & plantare num. 2. de Privil. Surd. de Aliment. tit. 7. quest. 32. num. 20.*

2. In casu presenti: Titius licet probeat concludenter egestatem, licet detur supereffluentia reddituum Ecclesiæ; tamen quia redactus est ad inopiam ex propria culpa, & habet unde aliunde possit ali, secundum auctoritates allegatas non debentur illi à dicta Ecclesia Alimenta; sicuti Libertus non tenetur præstare Alimenta Patrono, nisi deductis prius necessariis pro se; & in casu, quo Patronus non habeat unde aliunde vivere. *L. Si quis à liberis S. Solent ff. de Liber. agnoscen.*

3. Concurrentibus his omnibus requisitis competit Patrono Egeno actio de Canone *Quicumque* ad petenda Alimenta ab Ecclesia; sicuti ad petendos alios fructus Jurispatronatus competit eidem actio ex Canone, juxta Lambertin. & alios apud eum *relat. lib. 3. quest. 3. art. 7. Non obstat Lotter. de re Benefic. lib. 2. quest. 5. num. 10.* ubi sentit Patrono ad petenda Alimenta non competere nisi simplex officium Judicis, motus ex *L. Quod si minor in fine ff. de Minor. L. prima eodem tit.* quia ista Jura loquentia de Alimentis præstandis à Filio Patri, aut à Patre Filio, aut à Liberto Patrono, dirigunt Verba ad Judicem, quo casu debet dari officium Judicis; Jura autem Canonica scilicet Text. in suprascripto Canone *Quicumque*, & in Canone *Nobis de Jurepatr. de quo infra*, loquentia de Alimentis præstandis ab Ecclesia Patrono, non dirigunt verba ad Judicem. Unde illa non debentur ex officio

C

Ju-

Judicis; maximè cum Ecclesia, concurrentibus dictis requisitis, non solum sit obligata præstare Alimenta Patrono obligatione naturali Antidotali, sed etiam obligatione ex Canone. *Roland. conf. 5. num. 11. tom. 3. Vivian. de Jurepatr. lib. 1. cap. 2. num. 20. Rot. coram Pen. decis. 591. num. 7. & decis. 660. num. 2. & decis. 691. num. primo, & coram Cavaler. decis. 321. num. 3.*

4 Et quidem, concurrentibus præfatis requisitis, Ecclesia tenetur præstare Alimenta Patrono in Domo propria ejusdem Patroni, ut nos docent *Butr. in cap. Nobis de Jurepatr. num. 24. ibique Barbof. num. 7. Surd. de Aliment. tit. 4. quest. 14. num. 21.*

ARGUMENTUM.

Patrono Egeno debentur Alimenta, non deductis necessariis pro victu Rectoris, quando hic habet aliunde vivere de aliis Beneficiis.

SUMMARIUM.

- 1 Alimenta an debeantur Patrono Egeno, deductis prius necessariis pro victu Rectoris, quando hic habet aliunde vivere? & num. 3.
- 2 Clericus non tenetur militare propriis stipendiis, sed debet de Altari vivere.
- 4 Reditus Ecclesie superflui dispensandi sunt Pauperibus.

CASUS II.

Quidam Patronus cum redactus fuisset ad inopiam; non obstante, quod detractis omnibus necessariis tam pro Ecclesia Patronali, quam pro victu ejus Rectoris, nihil de fructibus dictæ Ecclesie superesset; adhuc tamen petit Alimenta ab Ecclesia eo sub motivo, quod non debebant detrahi necessaria pro victu Rectoris à dicta Ecclesia; eo quia ipse habebat aliunde vivere; unde quaeritur: An Patrono Egeno debeantur Alimenta, deductis prius necessariis pro victu Rectoris Ecclesie Patronalis, quando iste habet aliunde vivere?

1 In hac quaestione procedendum est cum distinctione. Aut Rector Ecclesie Patronalis habet aliunde vivere præcisè de bonis Patrimonialibus, & tunc non debentur Alimenta Patrono Egeno, nisi prius deductis necessariis pro victu Rectoris, quia cum Clericus sit Miles Dei, non tenetur militare de suo Patrimonio, & propriis stipendiis, sed debet de Altari vivere, juxta *Abb. in Can. Episcop. de Praeben. & Dignit. & Text. in cap. Charitatem 12. quest. 2. ibi.* Justum namque est, ut illi consequantur stipendium, qui pro tempore suum commodarunt obsequium. *Fagnan. in cap. Si quis sanè de Pecul. Cleric. num. 6.*

3 Aut Rector habet aliunde vivere de aliis Beneficiis, & in hoc casu debent præstari Alimenta Patrono, non deductis ab Ecclesia Patronali necessariis pro victu Rectoris. Ratio est, quia cum de aliis bonis Ecclesiasticis Rector habeat victum, fructus Ecclesie Patronalis non sunt necessarii pro ejus sustentatione; adeoque dandi sunt pro alimentis Patrono Egeno, cum reditus Ecclesie superflui, & superfluentes dispensandi sint Pauperibus juxta *Text. in cap. Quoniam 16. quest. 1. Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. quest. 3. art. 4. Ventrigl. in prax. de Jurepatr. annot. 1. §. 4. num. 35.*

ARGUMENTUM.

An Patrono extraneo debeantur Alimenta in casu inopie: & quid si Patronus sit Persona ficta, nempe Communitas, aut Collegium?

SUMMARIUM.

- 1 Jus Alimentorum est onerosum Ecclesie.
- 2 Donatarius tenetur alere Donantem, & non hujus heredem extraneum.
- 3 Benefacienti benefacere debemus.
- 4 Jus Alimentorum est personalissimum.
- 5 Alimenta in casu inopie debentur Patrono extraneo; num. 11.
- 6 Communitas an sit capax Alimentorum?

- 7 Ecclesia in pluribus Casibus tenetur prestare aliquam prestationem Communitati, loco Alimentorum.
- 8 Concurrentibus tribus requisitis, Alimenta debentur Patrono Egeno.
- 9 Qua paupertas requiratur ad hoc, ut prestari debeant Alimenta Patrono.
- 10 Paupertas Patroni, ex quibus probetur.
- 11 Descendentia presumptiva à Fundatore ex quibus probetur?
- 12 Canon Quicumque loquitur de Filiis dotantis Ecclesia demonstrativè, & non taxativè.
- 13 Sacra Rota in conspectu opinionum consuevit semper magis inhaerere illi, quæ firmioribus rationibus innititur, non attento numero Doctorum.
- 14 Juspatronatus quid sit?
- 15 Jus Alimentorum est unus ex fructibus Juspatronatus.
- 16 Patronus extraneus, in quem transit onus reparationis, & defensionis Ecclesie, obtinere etiam debet utilitatem Alimentorum.
- 17 Qui sentit onus, debet sentire & commodum.
- 18 Beneficiarius, qui de redditibus superfluis Pauperibus erogare tenetur, eò magis eos dare tenetur Patrono indigenti.
- 29 Juspatronatus in sua creatione integrum, absurdum, quòd continet diminutum, & non integrum in hæredibus.
- 20 Jus Alimentorum conceditur à Sacris Canonibus Patrono ad alliciendos Laicos ad foundationem Ecclesiarum.
- 21 Jus Alimentorum an debeatur ex obligatione Antidotali?

CASUS III.

Quidam Patronus extraneus non descendens à Fundatore, cum esset redactus ad inopiam petiit ab Ecclesia Patronali Alimenta, quæ ipsa Ecclesia renuit ei dare sub motivo, quòd teneatur in casu inopiæ prestare Alimenta solis Patroni descendentes à Fundatore, non autem extraneis; quo casu queritur, an Jus Alimentorum in casu inopiæ competat solis descendentes à Fundato-

re, vel etiam quibuscumque ejus consanguineis, aut extraneis Patronis?

Et videtur dicendum Jus Alimentorum in casu inopiæ competere solis descendentes Fundatoris, non verò Patronis extraneis; quoniam in præsentì Canone Quicumque Alimenta promittuntur solis descendentes Fundatoris, & ipse Canon solum de istis loquitur; ergò excedere non potest descendentes Fundatoris, nec ad Personas extraneas ibi non expressas extendi; maximè cum Jus Alimentorum sit Jus onerosum Ecclesie, & hæc solum habeat obligationem cum Fundatore, & eis de sanguine illius, à quo accepit suum esse, non verò cum extraneis, à quibus nihil recepit.

2 Quod comprobatur paritate, Donatarius ratione gratitudinis tenetur alere Donantem, & eo defuncto, etiam ejus filios, itaut hæc obligatio non excedat personas Donantis, & ejus filiorum, nec protrahitur ad Nepotem, eòque minùs ad hæredem extraneum. *L. etiam Filios ff. solut. Matrimon. l. & si Fidejussor. l. sciendum ff. de re judicat. Card. de Luca disc. 56. num. 16. de regul. Franch. decis. 697. & 698.* Ergo etiam Ecclesia Patronalis eadem ratione gratitudinis tenebitur alere solum Fundatorem, & ejus descendentes, non verò extraneos.

3 Ratio autem est, quia benefacere debemus, cum autem solus Fundator, ac etiam ejus descendentes, ratione sanguinis, benemeriti ejusdem Fundatoris, qui in his conservatur, dicantur benefactores Ecclesie, non verò illi, qui alio titulo à Fundatore, vel ab ejus descendentes habuerunt Juspatronatus; ideo illis, & non his Ecclesia, in casu inopiæ, benefacere tenetur: & quia Jus Alimentorum est personalissimum inhaerens ossibus Personæ privatæ, & propterea non potest transire in extraneos. Et hanc sententiam tuentur *Lotter. de re Benef. lib. 2. quest. 5. num. 4. Ventrigl. in prax. par. 1. annot. 1. §. 4. num. 18. Gratian. discept. 177. num. 9. & discept. 552. num. 31. Palmanep. allegat. 159. num. 46. & allegat. 162. num. 13. & alleg. 163. num. 29. in fine, & num. 30. cum seqq. & alleg. 164. per tot. & alleg. 165. num. 6. tom. 2. Rota decis. 454. num. 2. par. 2. recent. & decis.*

ejf. 691. num. 6. coram Penia. R.P.D. Petra Secretarius Sacrae Congregationis Concilii Vir magnae Virtutis, ac doctrinae in suis Comment. ad Constit. Apostolic. Constit. 7. Gregor. IX. tom. 2. pag. 540. n. 23. apud quem per multos annos studui.

5 Contraria tamen sententia nimirum: Alimenta in casu inopiae deberi ab Ecclesia etiam Patronis extraneis hodie indubitate procedit, & eam novissime amplexa est Sacra Rota in *Salernitana Alimentorum* inferius legen. & quidem melioribus, & solidioribus fundamentis, ac rationibus deductis per *D. Advocatum Pitonium*, qui scripsit, & per tres sententias obtinuit, hunc articulum ita formiter judicari, prout videri poterit apud ipsum in *tract. de Controv. Patron. alleg. 32.* qui nunc Parmae imprimitur, & remissive me habeo ad ibi lato calamo deducta.

Sed quid si Patronus sit persona ficta, videlicet Communitas, Universitas, Collegium &c. an huic debeantur Alimenta in casu inopiae?

6 Et videretur negative respondendum, quia licet Communitas Patrona sit capax Juris honorifici, & onerosi, tamen Communitas non est capax Alimentorum, quia Alimenta debentur Corpori, & Animae, ut ista sustentari, & vivere possint: & praesupponunt Animam, & Corpus tanquam eorum subjectum, itaut qui fame perire non potest, & non habet Corpus, & Animam, non indigeat Alimentis; unde cum Communitas Patrona non habeat Corpus verum, sed mysticum, & fictum, nec fame perire possit, sequitur, quod ipsa sit incapax Alimentorum juxta *Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. quest. 4. art. 3. num. 2. Surd. de Aliment. tit. 5. quest. 1. num. 2. & tit. 7. quest. 22. num. 26.* Nec debentur Alimenta particularibus de Communitate, cum isti uti singuli non sint Patroni.

7 Bene verum est, quod licet Ecclesia Patronalis non teneatur praestare Alimenta Communitati, tamen in pluribus casibus, nempe si Communitas sit gravata oneribus, quibus propter inopiam satisfacere non possit, tenetur ei subministrare aliquam praestationem de redditibus superfluis loco Alimentorum, juxta doctrinam *Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. quest. 4.*

num. 2. ubi varios enumerat casus. Vide *D. Advoc. Piton. in tract. de Controv. Patron. alleg. 4.* qui nunc Parmae imprimitur, & quem Tractatum ego manuscripsi, ibique summaria, & argumenta feci ad singulas allegationes, jussu ejusdem *D. Advocati mei Praeceptoris.*

R. P. D.

SCOTTO

Salernitana Alimentorum.

Luna 12. Januarii 1712.

Fratres Nobilis Familiae de Capocraffo Patroni Rectoriae Ecclesiae S. Andreae, S. Matthei, & aliorum simplicium Beneficiorum, satis considerabilis redditus, in Civitate Salerni existen. ob numerosam familiam, & rei familiaris angustiam ad inopiam redacti insterere coram Ordinario Salernitano pro subministrazione Alimentorum adversus Dominicum del Pezzo eorumdem Beneficiorum Possessorem ex resignatione habita a quondam Antonio de Capocraffo Aetorum Patre: delataeque per appellationem a quodam Interlocutorio decreto causa ad A.C. cum ab eodem Fratres praedicti voti compotes effecti fuerint mediante sententia, in qua declaratum fuit alimenta deberi servata sibi eorumdem taxatione, & ab hujusmodi Judicato per Signaturam Justitiae ad reclamationem dicti Dominici commissa mihi extiterit ulterior Causae cognitio; hinc gemina subscripsi, & in hodierna Audientia proposui distincta dubia, alterum nempe super taxa eorumdem Alimentorum in sententia A.C. reservata, de quo in alia mea contemporanea Decisione, alterum vero super negotio principali, de quo in praesenti, videlicet: *An Patronis Beneficiorum, de quibus agitur, debeantur Alimenta: quod fuit affirmative resolutum.*

Ratio decidendi stetit in eo, quod concurrentibus tribus requisitis, videlicet Jurepatronatus, paupertate Patroni, ac abundantia reddituum superextantium deducenda

du& congruâ sustentatione Rectoris, ac manutatione Ecclesiæ; Sacri Canones decernunt, Ecclesiam teneri ad alendos Patronos *cap. Nobis de Jurepatr.* Cumque hæc tria requisita visa fuerint adamussim in hypothesi verificata; hinc jure meritoque rescriptum fuit; Alimenta deberi, ut alias respondit *Rot. decis. 1997. num. 1. coram Coccin. & decis. 201. num. 1. par. 4. tom. 1. recent.*

8 De Jurepatronatus enim Fratrum de Capocrasso non erat quæstio; de abundantia reddituum consistit ex firmatis in dicta alia mea contemporanea decisione; paupertas verò, quæ ad hunc effectum non requiritur extrema, sed sufficit talis, ut Patronus vivere nequeat; habito respectu ad ejus gradum, & conditionem, *Covar. var. resol. lib. 2. cap. 6. num. 8. Gratian. discept. 552. num. 26. Barb. de Jure Eccles. Univ. lib. 3. cap. 12. num. 216. Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. quest. 3. art. 11. num. 2. Rot. decis. 660. num. 11. coram Pania*, sufficienter probari visa fuit ex Testibus formiter examinatis, & datis in

9 *Summario Fratrum Num. 3.* qui, enumerando omnia bona per eosdem Fratres possessa, concludunt summam eorum egestatem, dum detractis oneribus, ac debitis, illorum redditus vix ascendunt ad annuos ducatos 138. circiter, insufficientes pro sustentatione numerosæ familiæ 24. personarum, quot numerantur in Domo de Capocrassis computatis Uxoribus, & Famulis, de quibus habendam esse rationem ad effectum, de quo agitur, tradunt *Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. art. 6. num. 1. Surd. de Alimentis tit. 1. quest. 54. num. 12. Rota coram Coccin. decis. 1997. num. 3.* Cumque iidem Testes ulterius addant, quòd fratres prædicti nullos alios habent Consanguineos, à quibus ali valeant, & coarctent negativam, quòd nil aliud possideant, quàm bona ab ipsis enunciata, utique paupertatem plenè probant, quamvis non deponant sub illa formalitate verborum, quod alia bona possidere non possent, quin ipsi sciant, *Pacian. de probat. cap. 40. num. 18. Add. ad Gregor. decis. 325. num. 27. Rota coram Pania decis. 265. num. 3. coram Cerro decis. 508. num. 1. & coram Bich. decis. 522. num. 16.*

Potissimè verò, dum fides Testium cor-

roboratur, tum ex publico Testimonio Magistratus Salerni testantis de eadem paupertate, cui plurimum deferri debet in materia respiciente statum, & conditionem suorum Civium, *Spad. conf. 158. numer. 8. Rota coram Cavaler. decis. 10. num. 13. & in recent. decis. 427. num. 7. pas. 18.* Tum ex fide Parochi, quæ de perse, & multò magis unita cum Testibus, paupertatem concludit, *Rota coram Dunozet. Jun. decis. 797. num. 2. & coram Emerix Jun. decis. 137. num. 1.* Tum demum ex factò Eminentissimi S. Sedis Camerarii, qui ex motivo inopiæ, Decimas Papales à quondam Antonio DD. Fratrum Patre in summa ducatorum 115. debitas, occasione cujusdam pensionis ab illo possessæ, reduxit ad solos ducatos 70. quod valdè urgere visum fuit ad convincendam paupertatem, sine qua dictus Cardinalis Camerarius Decimas Papales non remisisset ad tradita per *Joan. Andr. cap. cum sint Homines. ibique Abb. num. 5. de Decim. Rot. decis. 95. num. 6. & 7. post Tamburin. de Jure Abbat.*

Verificatis itaque dictorum tribus requisitis, ad obtinenda Alimenta necessariis, difficultas unicè versabatur super eo, quòd fratres prædicti nequaquam probarent descendentiam à Fundatore: quam probationem omnino requiri, ad hoc, ut Patrono debeantur Alimenta, acriter contendebant Informantes pro Dominico; in quaquidem inspectione, licèt unus ex Dominis crederet, quæstionem ex factò dirimi posse, citra necessitatem examinandi Articulum in abstracto, *An Patrono extraneo debeantur Alimenta*: innixus regulæ, quòd ad effectum, de quo agitur, descendentia non sit probanda per gradus distinctos, sed sufficiat etiam conjecturalis, & præsumptiva juxta firmata per *Lotther. de re Benefic. lib. 2. quest. 5. num. 5. Gratian. discept. 552. num. 31. Lambertin. de Jurepatr. lib. 2. par. 2. quest. 10. art. 4. num. 12. Rot. decis. 201. num. 1. part. 4. recent. & decis. 333. num. 2. coram Pania.* Hancque præsumptivam probationem satis, superque resultare eidem videretur, nedum ex Testibus deponentibus de publica voce, & fama, necnon ex antiquissima, & ultra tria secula continuata possessione præsentandi, verum etiam ex Insignibus Familiæ appo-

appositis in Ecclesia, ex sententia lata à Vicario Generali de Anno 1638. in qua dicitur Juspatronatus spectare ad Familiam de Capocrasso ex fundatione, & dotatione; rursus ex attestatione Reverendissimi Archiepiscopi Salerni asserentis, quòd Beneficia, de quibus agitur, fundata fuerint per Ascendentes modernorum Patronorum; ex confessione moderni Reatoris, emissà in litteris suæ provisionis, quòd Beneficia sint de Jurepatronatus, ex dotatione, & fundatione familiæ de Capocrasso; ac demùm ex annuo tributo unius Candelæ, & Placentæ, iisdem Patronis solui solito, quæ omnia præsertim simul juncta videbantur sufficienter probare descendentiã præsumptivã, ut habito respectu etiam ad unam tantùm, vel ex dictis probationibus voluere, *Lambertin. de Jurepatr. lib. 2. part. 3. art. 3. nu. 11. Lottber. de re Benefic. lib. 2. quæst. 5. num. 7. Ventrigl. in praxi part. 2. annot. prima §. 4. num. 9. Rota coram Pania decis. 691. nu. 6. & 7.*

Nihilominus, quia in hac parte non omnes Domini conveniebant; ideo assumptis examini articuli, An dato etiam per modum suppositi, non tamen admisso, defectu probationis descendentiæ, adhuc illis de Capocrasso, licet extraneis deberentur Alimenta, dictoque articulo alioquin gravi, & inter Doctores satis controverso, eã quã solent maturitate, ac diligentia examinato, convenerunt in sensu affirmativo: quòd etiam favore Patroni extranei tale Jus Alimentorum competere: moti, non minùs ex pondere auctoritatum militantium pro hac opinione, quàm, & fortius, ex validissimis rationum momentis, quæ illi assistunt; Auctoritatibus quidem; nam sententiam hanc, quòd Jus Alimentorum transeat in quoscumque hæredes extraneos sequuntur magis communiter Canonistæ in cap. Perlatum, ubi *Ancaran. num. 5. Beron. num. 13. 61. & 68. & duobus seqq. Butr. num. 8. de Jurepatr. & in Clementina Plures, ubi Gulielm. de Monte Lauduno num. 1. inter repetitiones Canonicas divers. tom. 6. Zabarell. num. 3. Vitalin. olim S. Rotæ Auditor num. 41. in fin. eodem titulo de Jurepatr. & magis ex professo in eadem opinione resident Lambertin. de Jurepatr. lib. 1. part. 2. quæst. 2. art. 1.*

num. 28. & lib. 3. quæst. 3. art. 13. num. 2. Mancin. dissert. 9. cap. 16. num. 9. Carolus Anton. de Luca ad Ventrigl. in praxi par. 2. annot. 1. §. 4. num. 2. Andr. Vallens de Benefic. lib. 1. tit. 4. sub num. 20. Modern. Lucen. allegat. 167. numer. 64. & 65. tom. 2. Modern. Roman. discept. Eccles. 39. num. 1. & seqq.

Neque deficere etiam videbatur auctoritas S. Rotæ in Neapolitana Alimentorum coram Manzanedo, & Pirovano. Licet enim in prima Decisione coram Manzanedo impressa in recent. 454. part. 2. dictum fuerit, quòd Eques Orilia Actor non justificabat primum requisitum, quòd scilicet esset Patronus, ex quo non docebatur de possessione in Jure presentandi, aliisque Juribus honorificis, minùsque de propria descendentiã à Fundatore; tamen in repositione Causæ, justificata per D. Equitem Orilia possessione Juris honorifici recipiendi Candelam in die Purificationis, juxta disposita in fundatione, non fuit dubitatum, quin Juspatronatus ad effectum consequendi Alimenta esset sufficienter probatum, etiamsi non probaretur Descendentia à primo Fundatore, quam S. Rota respondit non esse necessariam, ut habetur in Decisione 201. num. 1. & 2. par. 4. tom. 1. recent.

Huic autem opinioni tot auctoritatibus, & Sacræ Rotæ resolutionibus comprobata, nequãquam adversari visus fuit, *Text. in Can. Quicumque 16. quæst. 7.* licet enim dict. *Text. in littera* loquatur tantùm de Fundatore, ejusque filiis, quibus Alimentorum Jus impertitur, non exinde tamen excludit Patronos extraneos, cum loquatur demonstrativè, & juxta ea, quæ frequentius accidunt, non autem taxativè ad excludendos extraneos, ut in specie observant *Mancin. dissert. 19. cap. 16. num. 9. Lambertin. de Jurepatr. lib. 1. par. 2. quæst. 2. art. 1. num. 18. Modern. Roman. discept. Eccles. 39. sub num. 2.* eo modo, quo respectu aliorum fructuum; ut sunt Jus presentandi, Advocationis, & Processionis; licet Sacri Canones loquantur restrictivè ad Fundatorem, ut in *Can. Deducimus 16. quæst. 7. & in cap. Nobis de Jurepatr.* Tamen nemo unquam dubitavit, quin dicta Jura, & fructus transeant etiam ad hæredes extraneos Fundatoris, qui

qui ejus personam repræsentare dicuntur, ut in durioribus terminis dixit *Rota in Alatrina Jurispatronatus 7. Decemb. 1705. S. final. coram Me.*

Minusque attendi posse crediderunt Domini auctoritatem *Lotther. lib. 2. qu. 5. & Gratian. discept. 552. num. 31.* quos cæcâ fide sequuti sunt *Ventrigl.* & nonnulli alii moderniores; nam *Lotther.* se fundavit in prædicta *Decisione 4. 4. par. 2.* supponens, quòd *S. Rota* in illa firmaverit, necessariam esse probationem Descendentis à Fundatore ad effectum consequendi Alimenta, quando id firmavit tantum ad effectum docendi de Jurepatronatus, ut apertius declaravit in *secunda Decisione, qua est 201. num. 1. & 2. par. 4. tom. 1. recent.* ubi expressè rejecit objectum, quòd esset necessaria probatio Descendentis; Ideòque jure merito præcitati Doctores reprobandantur per *Carol. Anton. de Luca in observat. ad Ventrigl. par. 2. annot. 1. S. 4. num. 2. & Moder. Roman. dict. discept. Eccles. 39. num. 2.*

Ex his igitur patuit, auctoritates gravitate, & pondere majores militare favore Patroni, licet extranei, sed ubi etiam res versaretur in opinionum conflictu; Domini recurrentes ad rationes, & principia in hac materia certa, crediderunt solidiora fundamenta assistere opinioni superius firmatæ, & ideò non posse ab illa recedi ex sola auctoritate nonnullorum Doctorum contrarium sentientium; cum
13 ratio sit Anima Legis, & nostrum Tribunal consueverit in conflictu, & antinomiâ opinionum illi semper magis inhærere, quæ firmioribus rationum momentis innitatur, non attento numero Doctorum, pro una, vel altera stantium, cum opinionones non numerari, sed ponderari debeant, juxta monitum *Text. in l. 1. S. Sed neque C. de veter. Jur. Enucl. & dictum, fuit in Faventina successionis 2. Julii 1708. S. Nec movit coram R. P. D. meo Aldou-rando, & in Romana Legati super reservatis 21. Junii 1706. S. fin. coram R. P. D. meo Crispo.*

Exordiendo siquidem à quidditate, & natura Jurispatronatus, illud communiter definitur, quod sit Jus HONORIFICUM, ONEROSUM, ET UTILE in Ecclesia competens; HONORIFICUM

scilicet, quia Patronus habet honorem præsentandi: ONEROSUM, quia tenetur Ecclesiam defendere; & UTILE quia si devenerit ad inopiam, debet Ecclesia illum alere; *Panormitan. in Rubrica de Jurepatr. num. 3. Butr. num. 1. Io: Anan. num. 5. Zabarel. num. 1. Ancaran. num. 1. Sanch. consl. moral. lib. 2. cap. 3. dub. 52. Rota coram Cavaler. decis. 321. num. 3.* ex quo consequitur, quòd sicuti ad extraneum citra dubium transit Juspatronatus, ita etiam transire debeat Jus Alimentorum, tanquam illius pars constitutiva, alias definitio, quoad illud esset manca, & defectuosa, nec semper conveniret suo definito, quòd dicendum non videtur, *Gloss. l. 1. S. Dolum, Verb. Itaque ff. de Dolo malo, ibique Bart. num. 1. & Bald. num. 3. Tiraquel. de Jure Primogen. quest. 1. num. 1. Paris. de Resignat. Benefic. lib. 1. quest. 1. num. 31.*

Ulteriùs: in extraneum transeunt Jus præsentandi, præcedendi, & alia Jura, quæ dicuntur fructus Jurispatronatus; si ergo cæteri omnes fructus Jurispatronatus debentur extraneo, nulla assignabilis est ratio, cur in eundem transire etiam non debeat Jus Alimentorum, quod communiter reputatur unus ex majoribus, & præcipuis fructibus Jurispatronatus, *Innocen. in Rubrica de Jurepatr. num. 2. Lotther. de re Benefic. lib. 2. quest. 5. num. 1. Card. de Luca de Jurepatr. in Summa num. 137. Mancin. dissert. 9. cap. 16. num. 1.* Si enim ad extraneum defertur Causa productiva, in illum etiam transire debet Jus Alimentorum, quod est effectus, ac fructus, & quidem inseparabilis à sua causa, ut dicunt *Rocc. de Curte de Jurepatr. in Verb. & utile num. 1. & meliùs Panormitan. in cap. Prætereà de Jurepatr. numer. 11. Pax Jordan. Lucubrat. tom. 1. lib. 10. tit. 7. num. 487. Carol. Anton. de Luca ad Vincent. de Franc. decis. 160. num. 5.*

Rursus: eatenus Patrono incumbit onus reparandi Ecclesiam, illamque defendendi, quatenus ab ea percipit non minùs honorem, quàm utilitatem, ut alatur in casu, quo fuerit ad inopiam redactus, *Barb. ad Conc. cap. 7. sess. 21. de Reformat. num. 8. Ventrigl. in praxi par. 2. annot. 18. S. Unico num. 15. Panimoll. decis. 15. annot. 1. n. 35. Amstaz. de Causis piis lib. 5. cap. 6. num. 25.*

Ideò

16 Idedque si onus est correspondivum ad utilitatem, omnis aequitas, & justitia exposcit, quod Patronus extraneus, in quem transit onus reparationis, ac defensionis Ecclesiae, obtinere etiam debeat utilitatem Alimentorum; aliàs obligatio non esset reciproca, sed claudicaret contra regulam Juris, quod qui sentit onus, & incommodum, sentire etiam debet commodum, & utilitatem, *l. secundum naturam ff. de Regul. Jur. Castren. consl. 307. num. 2. lib. 2. Roman. consl. 282. in fin. & consl. 475. num. 7. Rot. decis. 1169. num. 13. & decis. 1272. num. 11. coram Emerix Lun.*

Et demum: si ex dispositione Sacrorum Canonum tenetur Beneficiatus reditus superextantes suae congruae sustentationi, erogare pauperibus in elemosynam *Can. Quoniam 16. quest. 1. Lambertin. de Iurepatr. lib. 3. quest. 3. art. 2. Mat. in addition. reddituum Ecclesiae. impressa post tractat. de Causis Concistorial. num. 134. potiori sane jure tenebitur largiri subvenire Patrono inopi, ex ordinata charitate, & antidorali obligatione, dum ex illius, vel ipsius propinqui praesentatione Beneficium recognoscit, illiusque fructus consequitur, Gloss. in Can. Quicumque il 2. 16. questio 7. Lambertin. de Iurepatr. lib. 3. quest. 3. art. 6. num. 3.*

19 Fundamentis praedictis directe comprobantibus obligationem Beneficiati alendi Patronum, licet extraneum; superaddebant Domini alia argumenta indirecta, & a ratione evitandi absurdi derivantia; nam si Fundator nullos habens filios, vel descendentes, Beneficium fundaret, sive in ultima voluntate, sive etiam inter vivos, reservato Jurepatronatus suis Consanguineis, vel etiam extraneis, Juspatronatus in ipsa sua Origine nasceretur mutilum, & mancum, dum deficeret praecipua illius pars constitutiva, consistens ex superius dictis in utilitate Alimentorum. Pariterque ubi a principio descendentes existerent, & postmodum deficerent, Juspatronatus in sua creatione integrum quoad omnes fructus, continuaret diminutum, & non integrum in haeredibus, in quos transiret causa productiva, non autem effectus, & fructus, quod esset maximum absurdum, ut ponderat *Carolus Antonius de Luca ad Ventrigl. in praxi part. 2. annot. 1. S. 4.*

num. 2. vers. Juspatronatus enim.

Addito denique, quod cum Juspatronatus pro majori parte sint, ac praesumantur haereditaria juxta *Text. in Clement. Plures de Iurepatr. & Descendentia a Fundatore vel non duret, vel in temporis decursu, & antiquitatis latebris indagari non possit, raro, aut numquam daretur in praxi hoc Ius Alimentorum, quod de caetero Sacri Canones benigne indulgere voluerunt Patrono ex motivo Pietatis, & ad alliciendos Laicos ad fundationem Ecclesiarum ex animadversis per Mancin. dissert. 9. cap. 16. num. 9. & 16. exemplo Liberti, qui sicuti de Iure tenetur Patronum pauperem alere, ita etiam obstringitur eadem Alimenta praestare, nedum Uxori, sed etiam Consanguineis, & Haeredibus quamvis extraneis ejusdem Patroni, ut per plura Iura probat Tiraguell. in l. Si unquam S. Liberti num. 31. quem sequitur Sord. de Alimentis tit. 1. quest. 51. num. 6.*

In conspectu autem dictae rationum, & fundamentorum fragilis nimis visa fuit ratio ea, quae per scribentes pro Dominico in contrarium deducebatur, quod scilicet Ius Alimentorum non debeatur ratione Jurispatronatus, sed ex obligatione antidorali; juxta quam beneficentibus benefacere debemus; tum quia ex hac ratione potius elicitur, quod Beneficiatus teneatur alere Patronum, licet extraneum, a quo, vel ejus Patre recognovit Beneficium praesentationis; tum fortius, quia etiam Ius praesentandi, & caeteri fructus Jurispatronatus per Sacros Canones conceduntur Laicis, ex dicto motivo obligationis antidoralis, & retributionis Operi pio: unde sicuti caeteri fructus ex benignitate Sacrorum Canonum transeunt ad extraneos, ita etiam transire debet Ius Alimentorum, quia Sacri Canones voluerunt hanc retributione perfrui, nedum fundatorem, sed etiam ejus Haeredes, sive Consanguineos, sive extraneos, qui personam ipsam Fundatoris representant, ut advertit *Mancin. dicta dissert. 9. cap. 16. sub num. 9. & 16. & dixit in fortioribus terminis Rota in Alatrina Jurispatronatus 7. Decembr. 1705. S. fin. coram Me.*

Tum demum, quia si juxta sententiam
annuum

omnium Canonistarum Jus Alimentorum communiter numeratur inter unum ex fructibus ipsius Jurispatronatus, veluti præcipuum, & ab eo inseparabilem, ut præter superius relatos in §. *Ulterius tradunt Surd. de Aliment. tit. 7. quest. 32. num. 13. Sanchez conf. Moral. lib. 2. cap. 3. dub. 52. num. 1. & 2. Pax Jordan. tom. 2. lucubr. lib. 10. tit. 7. num. 490.* Absonum videbatur Dominis, quod ratione Jurispatronatus non deberetur quidquid in ejus fructu collocatur, cum effectus referri non possit nisi ad suam causam, *Rocc. de Curte de Jurepatr. in verb. Utile num. 1. Pax Jordan. Lucubrat. tom. 2. lib. 10. tit. 7. num. 487.*

Et ita conclusum fuit Partibus hinc inde acriter informantibus.

ARGUMENTUM.

Si ex tribus Patronis Ecclesiæ unus vergat ad inopiam, an huic debeantur pro Alimentis omnes fructus superflui, & superextantes Ecclesiæ Patronalis.

SUMMARIUM.

- 1 Patrono Egeno an debeantur omnes fructus Ecclesiæ superflui extantibus aliis Patronis divitibus? & num. 2. 8. & 13.
- 2 Extantibus pluribus Patronis Jus Alimentorum, non est proprium unius, sed commune omnibus.
- 3 Quod alteri debetur à nemine prætendi potest.
- 4 Patronus Egenus debet modeste ali.
- 5 Res Ecclesiæ, & Clericorum dicuntur esse Pauperum.
- 6 Libertus tenetur præstare Patrono congrua Alimenta.
- 7 Donatarius tenetur alere donatorem, & discipulus Magistrum.
- 9 Beneficiatus an habeat dominium absolutum, quoad fructus Beneficii.
- 10 Patronus dives in eo statu non habet jus Alimentorum actuale, sed solum habituale.
- 11 Pauperes in concursu Patroni Egeni Pars I.

nullam habent actionem pro consequendis Alimentis.

- 12 Numerantur species Alimentorum.
- 14 Patronus Egenus est alendus condenter secundum statum, & qualitatem persona, & num. 23.
- 15 Alimenta Patrono Egeno, quomodo, & ad quam ratam taxanda sint.
- 16 Alimenta debentur Patrono de fructibus superfluis Beneficii.
- 17 Alimenta taxanda sunt arbitrio Judicis, & quæ sint attendenda in taxatione Alimentorum, & num. 21.
- 18 Obligatio alimentandi respicit totam familiam Patroni, & num. 19.
- 19 Alimenta an debeantur filiis naturalibus Patroni? & num. 27.
- 20 In taxatione Alimentorum, an considerandi sint redditus proprii patrimonii?
- 22 Rector Beneficii per assignationem, Alimentorum Patrono Egeno, an dicatur spoliari possessione Bonorum ejusdem Beneficii?
- 24 Patronus Egenus non est excessivè, & sumptuosè per Ecclesiam alendus.
- 25 Patronus quando dicatur pauper?
- 26 Alimenta quo casu præstantur ad puram necessitatem.
- 27 Famuli Patroni Egeni an sint alendi per Ecclesiam.

CASUS IV.

TRes sunt Patroni Ecclesiæ A, quorum unus propter varia infortunia, cum esset redactus ad inopiam, petiit à Rectore dictæ Ecclesiæ sibi adjudicari pro Alimentis omnes illius fructus superfluos, & superextantes, cui instantiæ se opposuerunt, non solum Rector ejusdem Ecclesiæ, sed etiam alii duo Patroni Divites; quæritur proinde in hoc casu, an Patrono Egeno debeantur omnes fructus superflui, & superexcedentes congruam sustentationem Rectoris, & omnia necessaria Ecclesiæ, extantibus aliis Patronis divitibus?

Quæstio hæc adhuc quidem indecisa, varias habet hinc inde difficultates, & primâ facie negativè resolvenda videtur; quoniam si alii duo Patroni divites essent in eodem statu paupertatis, tertius Patronus

D

nus

nus Egenus prætere non posset omnes fructus Ecclesiæ Patronalis superfluos, & superexcedentes, sed illi essent æqualiter inter ipsos dividendi, & unicuique ex eis Patronis æqualis portio esset assignanda, 2 cā ratione, quia extantibus pluribus Patronis Jus Alimentorum non est proprium, & particulare unius ex illis, sed commune omnibus; itaut Ecclesia non possit esse noverca, & committere ingratitude nem dando uni tantum Patrono omnes fructus superfluos, ceteris prætermis, *Surd. de Aliment. tit. 1. quest. 48. num. 68.* sed tanquam pia mater tenetur æqualem retributionem facere, & æqualiter eos alere juxta propriam eorum conditionem, & statum; ut disponitur in hoc Canone *Quicumque*. Ergo etiam in Casu, quo illi duo Patroni non sint in statu inopiæ, non poterit idem Patronus Egenus petere à Rectore Ecclesiæ, ut pro Alimentis sibi assignentur omnes fructus superflui, sed debet esse contentus eā portione, quæ ipsi contigisset casu, quo dicti duo Patroni essent inopes, & non aspirarent etiam ad eas portiones, quæ deberentur aliis Patronis 3 in casu inopiæ; quod enim alteri debetur nemo prætere potest.

4 Et ratio est, quia Patronus Egenus debet *Modeste* ali juxta *Text. in cap. Nobis de Iurepatr. de quo infra par. 1.* si autem omnes fructus superflui, & superexcedentes præfate Ecclesiæ, assignarentur huic tertio Patrono Egeno, iste non modestè, sed ad superabundantiam aleretur in Ecclesia, & impingueretur de bonis, & redditibus Ecclesiasticis in præjudicium aliorum pauperum, ac etiam ejusdem Ecclesiæ, dum deductis omnibus necessariis pro Ecclesia, ac pro sustentatione Rectoris, nec non Patroni Egeni, quicquid superest erogandum est in utilitatem Ecclesiæ juxta *Gloss. in cap. final. de verb. Significat. verb. Utilitatem*, & in eleemosinam pauperum, cum res Ecclesiæ, & Clericorum dicantur esse pauperum; juxta *Text. in cap. Quoniam 16. quest. 2. & in cap. Concesso, c. Quatuor 12. quest. 2. Antonell. de Iuribus, & oneribus Cleric. lib. 2. par. 6. cap. 16. num. 1. & seqq.*

Quod comprobatur pluribus paritatibus. Si Patronus servi missi perveniat ad inopiā, Libertus non tenetur ei

pro Alimentis assignare omnes fructus, & redditus proprii patrimonii, qui deductis omnibus necessariis pro sui ipsius sustentatione superflui: sed solum in præmium, & gratitudinem præstite libertatis tenetur ei præstare congrua Alimenta *L. Si quis à liberis ff. de Aliment.* Donatarius non tenetur alere Donatorem, nec Discipulus Magistrum vergentes ad inopiā, de omnibus fructibus sibi ipsis superfluis; sed solum ratione gratitudinis tenentur præstare Alimenta sufficientia ad eorum sustentationem, *Gloss. in L. final. Cod. de revocand. donat. Innocent. in cap. 1. de Magistris, ibique Anan. num. 11. Hostien. in Summ. tit. de Magistr. S. Utrum*; fieri enim posset, quod omnes redditus superflui, & superexcedentes sint in majori summa & quantitate, seu majoris valoris, quàm illi necessarii pro sustentatione Liberti Donatarii, aut Discipuli: si autem hujusmodi redditus superflui essent omnes assignandi Patrono, Donatori, aut Magistro respectivè, isti essent melioris conditionis, quàm essent Libertus, Donatarius, aut Discipulus, qui minus fruerentur de Bonis propriis, quàm illi. Ergo etiam nec Ecclesia Patronalis tenebitur assignare pro Alimentis Patrono Egeno omnes fructus superfluos, & superexcedentes; valet enim arguere à Patrono Liberti ad Patronum Ecclesiæ.

8 E contra verò videretur affirmativè resolvenda. Quia hic Tertius Patronus solus est, qui pervenit ad inopiā; itaut præfata Ecclesia Patronalis non habeat alium, cui teneatur facere retributionem obtenti Beneficii, & exercere actum temporalis alimonie, nisi hunc tertium Patronum: ergo huic assignare debet omnes redditus superfluos, & superexcedentes, juxta dispositionem præsentis Canonis *Quicumque*, cui concordat *Text. in cap. Nobis de Iurepatr. ibique Innocent. Abbas, Fagnan. Rocc. de Curt. de Iurepatr. verb. Utile quest. 1. ex num. 1. Lambertin. eod. tract. lib. 3. quest. 4. art. 1.* exemplo illius Evangelici Patris, qui cum haberet duos filios unum Divitem, & alium propter ejus prodigalitem ad inopiā redactum, eorum gaudium, congratulationem, & festivitatem exercuit cum hoc solo filio Prodigio inope, prætermisso divite *Luc. 15.*

Nec

9 Nec huic assignationi omnium reddituum
superfluum favore hujus tertii Patroni
inopis se opponere potest Rector prædictæ
Ecclesiæ, quia licet Rector, aut Benefi-
ciatus habeat dominium absolutum, abs-
que ullo onere quoad fructus sibi neces-
sarios ad congruam sustentationem, ta-
men quoad fructus superfluos Ecclesiæ non
habet dominium absolutum: Sed cum
onere illos erogandi in pauperes, vel in
alios pios usus; unde cum non adfit alius
pauper, cui vinculo obligationis magis sit
adstrictus, quam iste tertius Patronus pau-
per, non est cur ipse Rector repugnet assi-
gnare huic omnes redditus superfluos; *Garz.
de Benefic. par. 2. cap. 1. num. 5. Antonell.
de Juribus, & oneribus Cleric. lib. 2. par. 6.
cap. 15. num. 2. & 7.*

10 Minusque se opponere possunt alii duo
Patroni Divites, quia licet casu, quo isti
essent in statu inopiæ, non possent assignari
huic tertio Patrono Egeno omnes fructus
superflui, sed essent inter ipsos æqualiter
dividendi; tamen cum in præsentiarum
10 ipsi non sint in eo statu, non habent ullum
jus actuale proximum Alimentorum: non
sufficit simplex qualitas Patronalis, sed
ulterius requiritur qualitas inopiæ, & pau-
pertatis; dum præsens Canon non concedit
Jus Alimentorum Patrono simpliciter, sed
Patrono Egeno, ac proinde si omnes fru-
ctus superflui assignentur huic tertio Pa-
trono, nullum præjudicium irrogatur Pa-
tronis divitibus; illud enim adesse non
dicitur, ubi agitur de Jure remoto, &
merè eventuali A.

11 Neque si assignetur præfato Patrono
Egeno omnes fructus superflui, inferretur
præjudicium aliis pauperibus non Patro-
nis, quia isti in concursu Patroni Egeni
11 nullam habent actionem, nec officium Ju-
dicis contra Ecclesiam pro consequendis
Alimentis, eâ ratione, quia cum ordinata
charitas magis dirigatur in eos, à quibus
recepimus Beneficium, quam in alios, Ec-
clesia magis tenetur, & adstringitur erga
Patronum, quam erga alios pauperes, à
quibus nihil recepit, *Gloss. in cap. penult.
de Jurepatr. Surd. de Aliment. tit. 1. qu. 54.
num. 7.*

12 Pro resolutione autem hujus quæstio-
nis, pro utraque parte difficultates habentis,
distinguo tres species Alimentorum.

Alimenta enim, alia sunt necessaria ad
puram, & simplicem vitæ sustentationem:
alia necessaria ad sustentationem vitæ
condecentem, secundum statum, & con-
ditionem personæ: & alia necessaria ad
sustentationem vitæ sumptuosam, & ex-
cessivam, quam distinctionem insinuare
videtur. *Rota in Salernitana Alimentorum
super taxatione 16. Decembris 1712. S. Nec
obstare coram R. P. D. Falconerio inferius
legen. num. 24.*

Hoc supposito, respondeo ad quæstio-
13 nem: Vel omnes fructus superflui præfata
Ecclesiæ cedunt in sustentationem vitæ
hujus tertii Patroni sumptuosam, & excel-
sivam; & crederem tenendam primam
sententiam negativam; nimirum ei non
deberi omnes istos fructus superfluos pro-
pter rationes ibi allatas, eò quia modeste,
& non sumptuose, & voluptuose ultra
ejus statum, & conditionem alendus est
Patronus ab Ecclesia. Vel cedunt in sim-
plicem, & puram vitæ sustentationem;
aut in sustentationem hujus tertii Patroni
Egeni condecentem secundum ejus statum,
& conditionem; & crederem procedere
secundam sententiam affirmativam, eju-
que rationes: quia Patronus Egenus non
14 solum est alendus secundum puram ejus
vitæ necessitatem, sed etiam condecenter
secundum statum, & qualitatem personæ,
ita ut si Patronus sit nobilis, pinguiora,
& ampliora Alimenta ei præstanda sint ab
Ecclesia, quam ignobili. *Surd. de Aliment.
tit. 4. quæst. 18. num. 15. Barbof. de Jur.
Eccl. lib. 3. cap. 14. num. 218.*

15 Sed quomodo, & ad quam ratam ta-
xanda sint Alimenta Patrono Egeno ne-
cessaria ad condecentem sustentationem,
secundum proprium statum, & conditio-
nem ex sequentibus Decisionibus in Saler-
nitana Alimentorum Sacræ Rotæ desumi
potest, quas obtinuit *D. Advoc. Pitonius*
& registrantur apud ipsum in tract. de Con-
trov. Patronor. alleg. 32. nunc Parmæ im-
presso.

Salernitana Alimentorum Super Taxatione.

Lune 20. Julii 1712.

Coram eodem R. P. D.

SCOTTO.

Placuit iterum Dominis modus, sive temperamentum captum in Decisione edita coram Me sub die 11. Januarii proximè præteriti, quòd scilicet reservatis pro Dominico ducatis tercentum super redditibus certis Beneficiorum, de quibus agitur, residuum fructuum distribuatur inter Patronos pro eorum Alimentis cum Jure accrescendi favore ejusdem Beneficiati in casu obitus alicujus ex alimentandis, & idèò responderunt pro persistencia in decisio.

Præsuppositâ enim obligatione Rectoris assignandi hisce Patronis Alimenta ex fructibus Beneficiorum, qui supersunt ejus congruæ sustentationi, juxta latè firmata in altera mea contemporanea Decisione, justum utique apparuit temperamentum, in ea parte, in qua reservantur eidem Rectori ducati tercentum liberi, & immunes à quibuscumque expensis, & oneribus super fructibus certis dictorum Beneficiorum, quia si ex Concilio Tridentino *sess. 24. de Reformat. cap. 13.* congrua pro Parocho reputatur sufficiens in scutis centum, non habet profectò, de quo conqueratur Dominicus, si ex Beneficiis simplicibus, nullum habentibus onus Cûræ Animarum, illi assignantur ducati tercentum exuberantes pro ejus decenti manutentione, ut observat Decisio, quæ revidetur §. *Ex hujusmodi temperamento*, & eo magis attento Jure accrescendi reservato favore Beneficiati in casu obitus alicujus ex alimentandis.

Non minùs justus visus est modus capte resolutionis in altera parte, in qua fructus residuales Beneficiorum assignantur Patronis pro eorum Alimentis; siquidem in hac materia Doctores communi-

16ter tradunt, quod ex fructibus Beneficii primo loco deduci debet congrua Rectoris, & de eo, quod superest tradi Alimenta Patrono, *Abb. in cap. Nobis num. 6. de Jurepatr. Azor. Institut. Moral. par. 2. lib. 6. cap. 20. quest. 3. Lagunez de fructib. par. 1. cap. 32. §. 3. num. 74. Ventrigl. in praxi par. 2. annot. 1. §. 4. num. 35. Lambert. de Jurepatr. lib. 3. quest. 3. artic. 2. 17num. 6. & 7.* hæcque Alimenta taxanda sunt arbitrio Judicis consideratis consuetudine Regionis, *Cyriac. Controv. 34. numer. 13. Surd. de Aliment. tit. 4. quest. 19. num. 2. Rota coram Pania decis. 691. nu. 5.* necnon gradu, & qualitate personarum Patronorum, adèò ut pinguiora debeantur pro personis nobilibus, quàm ordinariæ conditionis, *Paulus de Cittadin. de Jurepatr. part. 6. art. 4. num. 4. & 7. Lagunez de fructib. par. 1. cap. 32. §. 3. nu. 87.*

18ac habitâ etiam ratione numeri personarum alendarum, cum obligatio alimentandi respiciat totam Familiam Patronorum, & sic Matrem, Sorores, Uxorem, Filios, ac Famulos, *Paulus de Cittadin. dicto art. 4. num. 157. Lagunez de Fructibus dicto §. 3. num. 87. Surdus de Aliment. tit. 4. quest. 18. num. 19. & 20. & quest. 24. num. 14. Rota coram Coccino decis. 1997. num. 3.* & demum inspectis redditibus Beneficii, qui si pingues sint, magis quoque concedentem, & statui Patroni nobilis accommodatam assignationem exposcunt *Cyriac. contro. 34. numer. 11. Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. quest. 3. artic. 3. num. 2. & seqq. Gratian. discept. 552. numer. 12. Rota coram Pania decis. 691. numer. 3.*

Hisce circumstantiis per Dominos præ oculis habitis, censuerunt, redditus superextantes detractis per antipartem ducatis 300. pro Dominico Rectore, non possèdici assignationem exorbitantem, sed potiùs valde moderatam pro alimentis Patronorum; inspecto enim more, & consuetudine Regionis pro manutentione, etiam parca, & modesta unius personæ nobilis, requiruntur annui ducati 120. ut deponunt Testes formiter examinati dati, in quorum concursu attendi non poterant informes depositiones aliorum Testium ultimo loco expiscatæ testantes sufficere longè minorem summam, tum
quia

quia retractarunt eorum depositiones; tum etiam quia fides non facit fidem, ut sunt notæ regulæ, præcipuè verò ubi, prout hic, alii Testes formiter repetiti, contrarium deponunt *Rota coram sa. mem. Alexandro VIII. decis. 58. num. 37. & seqq. & coram Celso decis. 36. num. 12.*

Familia autem est valde numerosa usque ad 24. personas, & in nobilitatis gradu constituta, & quatenus etiam per modum hypothesis delendi essent ab hoc numero tres filii naturales, quos tamen omnino computandos esse in his terminis bene censuit *Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. quest. 3. art. 6. num. 14.* adhuc remanent 21. personæ, inter quas quinque Sorores, quarum duæ permanent in Domo Paterna, & aliæ tres in Monasterio, & Domum gravant, nedum in solita menstrua provisione solvenda Monasterio pro alimonia, & pro vestibus, aliisque impensis, quæ sunt considerabiles pro manutatione Educandarum, quas decet incedere pari ornatu cum cæteris Puellis nobilibus in Monasterio existentibus, verum etiam pro illis parare oportet Dotes cum acconcio, aliisque gravibus expensis in die Vestitionis, ac Professionis fieri solitis, ac assignare solitum Livellum, ut de similibus expensis, & Livello dixit *Rota in Romana Fideicommissi de Maximis super primis quatuor subrogationibus 18. Junii 1707. S. Quoad primam, & seqq. & 17. Decembris 1708. S. Procedentes enim, & seqq. coram Me.*

Et quamvis alter ex fratribus Patronis ingressus fuerit Oratorium Sancti Philippi Nerii Neapolis, quatuor verò filii, quibus gravatur alter frater, sint in tenera ætate; tamen Domini ponderarunt, quòd pro Presbyteris Oratorii Sancti Philippi requiritur solitum Livellum, ex cujus defectu non potuit adhuc dictus frater procedere ad ulteriora in susceptione Sacrorum Ordinum, ut de his præstationibus, seu Livellis pro Religiosis, *Rota decis. 671. num. 32. coram Merlino*; Filii verò alterius fratris, quamvis teneræ ætatis, requirunt tamen expensas considerabiles pro Nutrice, & Studiis, quæ, crescente ætate, crescunt, & in dies augeri possunt per nativitatem aliorum filiorum, cum agatur de Uxore, & Viro in florida

juventute existentibus, & sic quotidie redire oporteret ad Sacrum Tribunal pro augendis Alimentis istorum filiorum, prout auctâ Familiâ, & expensio augenda esset ut tradunt *Gratian. discept. 613. num. 23. Rota coram Mantico decis. 331. num. 5.*

Cùm ergo in his terminis pro manutatione hujus numerosæ Familiæ, juxta ejus conditionem, & consuetudinem Regionis, requiratur subministratio considerabilissimæ summæ, excomputatis etiam redditibus propriis ascenden. ad ducatos 138. vel paulò plus, ut fieri debere observat *Rota decis. 7. numer. 8. in fine, par. 13. Recent.* & è conversò non modica adhuc versaretur contentio inter partes super redditibus Beneficiorum, quos fratres Actores sustinebant ascendere ad ducatos 1900. Rector verò calculabat in solis ducatis 1300. istisque pro majori parte incertis, utpotè pendentibus ab exitu litis super prohibitione ferendi Orizæ aliis Territoriis finitimis injuncta; hinc Domini crediderunt, optimum esse temperamentum, statuere certam, & invariabilem summam pro congrua Rectoris, & cæteros fructus assignare pro Alimentis Patronorum, quia sive dicti fructus ascendant ad summam præsentem à Patronis; sive consistant in ea tantum, quam allegat Rector, semper erunt inferiores necessitati, quâ premuntur dicti Patroni, qui ulterius hoc modo subsunt periculo illorum diminutionis, & incertitudinis exitus præfatæ litis: à quo è contra liber evadit Rector, qui per antipartem suam congruam detrahere debet, & quod reliquum est, sive plus, sive minus assignare Patronis, & tollitur etiam occasio novarum litium in casu diminutionis reddituum, prout inevitabiles essent, si modò taxaretur certa summa Patronis in capita

21 consignanda. In hac enim materia assignatio, & taxatio non habet certam regulam, sed remittitur arbitrio prudentis Judicis, ut dixit *Rota coram Pania decis. 661. n. 1. & coram Coccino decis. 1997. num. 8.*

22 Nec obstat, quod vigore istius temperamenti Rector de Domino fiat Alimentarius, & spoliatur possessione Bonorum, in quorum administratione ex Sacrorum Canonum dispositione, Patroni nequaquam

quam se valent immiscere, ut perperam exclamabant Informantes pro Dominico; hoc siquidem erat solemne partis æquivo- cum, quia mens, & intentio Dominorum nunquam fuit, nec est cum dicto temperamento spoliandi Rectorem possessione Bonorum, nec illum ab eorundem Bonorum administratione removendi, sed tantum firmandi congruam certam, quæ debeat remanere libera, & immunis apud ipsum Rectorem: & loco Taxæ in quantitate pecuniaria assignandæ pro Alimentis Patronorum, statuendi residuum fructuum, qui supererant, deductis expensis necessariis, ac congruâ præfatâ; hoc autem modo Rector remanet Possessor, ut prius, omnium reddituum Beneficii, & de ejus manu capiendum est à Patronis dictum residuum fructuum, nec proinde dici potest, quod ipse efficiatur Alimentarius, cum immo remaneat Dominus, ut prius; & solum distribuat fructus superfluos in sustentationem Patronorum, quod nedum non repugnat dispositioni Juris, sed est illi conforme, cum Alimenta Patronis sint assignanda de eo, quod superest, deductâ congruâ Rectoris: nec in Jure præfinitum sit, quòd Alimenta Patronis sint assignanda potius in pecunia, quàm in fructibus, ut in durioribus terminis, quod possit Judex assignare Patrono pro ejus Alimentis etiam ipsas possessiones, redditus, & species Ecclesiæ tradit *Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. quæst. 3. art. 10. num. 2. in fine, Ciardin. controu. 209. num. 5.*

Potissimè dum per dictum temperamentum utrique parti consultitur, & rescatur occasio novarum litium, sive super certa quantitate reddituum Beneficiorum, de quibus agitur, sive super illorum decremento in futurum contingere valente, ut animadvertit præterita Decisio S. *Ex hujusmodi temperamento, & seq.*

Et ita utraque &c.

R. P. D.

FALCONERIO

Salernitana Alimentorum Super Taxatione.

Veneris 16. Decembris 1712.

Quò magis, remisso omni Juris obice, stratam Domini invenerunt viam ad confirmationem sententiæ Rotalis super contemporaneo dubio in negotio principali, eò magis in asperam, & salebrosam, propter incurstantes inter se facti difficultates, offenderunt in hoc altero dubio super Taxatione Alimentorum. Quapropter censuerunt confirmandam esse sententiam Rotalem juxta modum.

Pro comperto ferè apud omnes Dominos fuit habitum, quòd Patronis ex redditibus Ecclesiæ Patronalis superextantibus congruæ sustentationi Rectoris debeantur Alimenta, non quidem ad solam necessitatem, & ad suffragium tantum Vitæ, sed ut modeste, & condecenter juxta gradum; & conditionem propriarum personarum vivere valeant, approbando in hac parte Conclusionem firmatam in decisionibus præteritâ Instantiâ super negotio principali 11. Januarii 1712. S. *De Jurepatronatus, & Super Taxatione S. 1. & in altera 20. Junii sequentis, S. Non minus coram R. P. D. meo Scotto Alma* 23 *Urbis Governatore; eâ ratione, quòd unusquisque alendus est secundum Dignitatem suam, unde fit, Patrono Nobili pinguiora, & ampliora Alimenta, quàm ignobili præstanda esse ab Ecclesia, & in specie concludunt Surd. de Aliment. tit. 4. quæst. 18. num. 15. Barbof. de Jure Eccles. lib. 3. cap. 12. num. 218. in fine. Lagunez de Fructibus par. 1. cap. 32. S. 3. num. 86. Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. quæst. 3. art. 3. num. 5. art. 6. num. 18. & artic. 11. num. 1.*

Nec obstare visum fuit, quod *Text. in cap. Nobis de Jurepatr.* hæc Alimenta Patronis decernat cum illo termino, *modeste,*

deſtè, quali ad puram vitæ neceſſitatem
 24 reſpexerit; etenim juxta communem ſen-
 tentiam omnium Canonistarum, hoc ver-
 bum *Modeste* excludit quidem Alimen-
 ta ſumptuoſa, & exceſſiva, non autem
 illa, quæ ſunt neceſſariò, & condecenter
 debita juxta ſtatum, & qualitatem per-
 ſonæ, cùm Nobilis pro vivendo indigeat
 famulis, nec non cibis, & veſtibus pro-
 priæ conditioni convenientibus, & origi-
 naliter docuit *Gloſſ. in dicto cap. Nobis in*
Verbo Modeste, quam communiter ſecuti
 fuerunt omnes ſcribentes, & ſignanter
Abbas ibid. num. 6. Jo. Andr. num. 17.
Butr. num. 22. Card. Zabarell. in § Pro
fundatione num. 2. qui etiam aſſerunt eſſe
Patronis honorificè providendum, Barbuſ.
num. 11. Felin. in cap. Cum omnes num. 32.
de Conſtit. Lambertin. de Jurepatr. dicto
lib. 3. quaſt. 3. art. 2. num. 9. art. 6. n. 18.
& art. 11. num. 1. pleniffimè Lagun. de
Fruſt. par. 1. cap. 32. §. 3. num. 67. & 87.
Paulus de Cittadinis de Jurepatr. part. 6.
art. 4. num. 15. Verſ. Sic etiam puto. Rocc.
de Curt. eodem tractatu in verbo. Et utile
num. 4. Antonell. de Regim. Eccleſ. lib. 3.
cap. 6. num. 95. Gratian. diſcept. 552. nu-
mer. 12. Lotter. de Re benef. lib. 2. quaſt. 5.
numer. 32. 39. 4. & 99. Ventrigl. in prax.
par. 2. annot. 1. §. 4. num. 24. ubi teſtatur
de communi ſententia Doctorum, Surd.
de Alimentis tit. 1. quaſt. 54. num. 8. &
tit. 4. quaſt. 18. num. 15. & ſeqq. Bacra-
de Inop. Debitor, cap. 17. num. 70. & re-
ſolutum fuit in Regien. Alimentorum co-
ram Panis deciſ. 660. num. 11. & 12. ubi
 25 Rota ad hunc præciſum effectum conſide-
 rat; quòd Patroni tunc dicantur pauperes,
 quotieſcumque ex redditibus, & facultati-
 bus, quas habent, ſecundùm conditio-
 nem ſuam modeſtè, & condecenter vive-
 re non poſſunt, & in deciſ. 691. num. 3.
 & 5.

Hæc enim eſt differentia inter Alimen-
 ta, quæ petuntur per Patronum ab Ec-
 cleſia, ab illis, quæ petuntur per alios
 pauperes, quia etſi Eccleſia teneatur om-
 nibus pauperibus ſubvenire, attamen Pa-
 tronis tenetur providere abundantius,
 quàm aliis, & tantò magis Actoribus,
 qui quandoque fuerunt divites, & oriun-
 tur ex nobili Familia de Capovaſſo *Gloſſ.*
in Can. Quicumque 16. quaſt. 7. in verbo

Et inopiam, Abb. in dicto cap. Nobis num. 6.
 ubi aſſignat alteram differentiam, quòd
 Patronò debeantur Alimenta Jure Actio-
 nis, aliis verò pauperibus implorato no-
 bili Judicis officio, & concordant *Joan.*
de Anania num. 13. Io. Andr. num. 17.
Zabarell. ubi ſupra, ſub num. 2. verſ. Pa-
trono. Surd. de Aliment. tit. 1. quaſt. 54.
num. 8. Lambertin. lib. 1. part. 1. quaſt. 3.
art. 8. num. 9. Verſ. Sicut in ſimili, & lib. 3.
quaſt. 3. art. 2. num. 2. 3. & 6. & art. 3.
num. 5. Lagunez de Fruſt. par. 1. cap. 32.
§. 3. num. 67. & comprobatur Concluſio,
 26 quòd Alimenta ad puram neceſſitatem,
 tunc ſolùm præſtantur, quando decernun-
 tur miſerationis cauſà, uti eleemoſina, &
 non uti Alimenta, ſecùs ubi competunt
 Jure Actiois, aut Juris naturalis intui-
 tu, & in recompensationem Beneficii re-
 cepti, ut individuo, *Lagunez de Fruſt.*
dicto §. 3. num. 67. Surd. de Alim. tit. 4.
quaſt. 18. num. 76. Salgad. in Labir. par. 1.
cap. 24. num. 13. & 2.

Unus idcirco ex Dominis hæc rationum
 momenta ſerò perpensens ſtetit in ſenſu
 pro confirmatione ſimpliciter Rotalis ſen-
 tentiæ; ſed tandem nec alienum ſe præ-
 buit convenire cum aliis Dominis in ali-
 quo augumento Summæ aſſignatæ Rectori,
 non quia ſibi blandiebatur modum in ſen-
 tentia præſcriptum impositurum eſſe opta-
 tum ſinem novis jurgis, atque partium
 litibus, quibus heu nimis! Alimenta
 dietim præſtabunt ad invicem collati Be-
 neficii memoria, ingratiſque animi vitium.
 Sed quia, nec Hercules omnia renaſcenti-
 a Hydriæ Capita unico icu amputavit,
 nec datum eſt noſtræ Jurisprudentiæ om-
 nia contingibilia ex tempore prævidere,
 & providere. E' contra verò aliorum
 mentem Dominorum contorſerunt tot,
 tantæque difficultates, dubietateſque à
 præſcripto modo obortæ, nempe aſſignan-
 di ducatos 300. Rectori, & in capita di-
 ſtribuendi reliquos fruſtus Patronis cum
 Jure accreſcendi favore Rectoris in caſu
 obituſ alicujus ex Alimentariis, quoniam
 dicta reſolutio non videbatur congruere
 qualitati, & naturæ Judiciis, in quo agi-
 tur de taxandis Alimentis à Patronis pe-
 titis, & ordine inverſo fuit taxata con-
 grua Rectoris in ducatis 300. cæterique
 fruſtus Beneficii fuerunt aſſignati Alimen-
 tariis,

rariis, quod tantummodo fieri solet in longè diverso casu, in quo Rector agat pro sua congrua contra Pensionarios.

Nec ulterior deficit amaritudo in scrutando prædictum modum non extinguere, sed novas gignere dissensiones, cum sub sine cujuslibet anni in casu diminutionis, vel augmenti reddituum recentes suscitarentur controversiæ super certâ quantitate fructuum, qui deductâ congrua assignata Rectori pro Alimentariis superfuissent.

Prout pariter majores advertabant Domini progerminare posse altercationes in casu Juris accrescendi per obitum alicujus ex Alimentariis ob incertam portionem quolibet anno unicuique tangentem: præsertim quia adhuc non fuit in claris positum, quanti verè reddat Beneficium, nam pro parte Rectoris asserbatur illius fructus ascendere ad Ducatos 1300. & pro parte Patronorum augebantur redditus usque ad Ducatos 1900. & insuper sub involucro incertitudinis pariter velabantur redditus honorum Patrimonialium ipsorum Patronorum, dum ex testium depositionibus constabat eos deductis oneribus ascendere ad ducatos 138. Rector autem omnibus oneribus, & debitis deductis, promptum, & paratum se offerebat illi recipere ad locationem perpetuam, & tradere Cedulam Bancariam pro annuis ducatis 380.

Non fanè minores scopulos Domini transfretarunt ad præscribendum numerum personarum alendarum: Quippe quia tametsi nulla fuisset inter partes discrepantia, omnes ascendere ad numerum viginti quatuor personarum, tamen inter istos numerabantur quatuor Famuli, duæ Fœminæ innuptæ, & infirmæ domi degentes, tres aliæ in educationem retentæ in Monasterio, quatuor Filii Josephi Infantes, & Pupilli, Dominicus, qui condecenter prætendebatur per Dominicum, ali in Congregatione Oratorii Neapolis, Isabella Mater, & Francisca Uxor Josephi, quibus non controvertentur Alimenta, sed credebat idem Dominicus eorum Dotes esse conferendas: Tres Filii naturales, quorum unus asserbatur adscriptus Militiæ Principis exteri.

27 Quibus non obstantibus, convenerunt nihilominus Domini, posthabitis quatuor

famulis, dum quotiescumque assignantur Alimenta Dominis tamquam nobilibus, isti tenentur solvere salarium eorum Famulis, atque statuerunt numerum alendorum ad viginti personas, inter quas comprehenderunt naturales, vel quia si directè non valerent petere Alimenta, saltem faciunt numerum ad ea taxanda, ex speciali doctrina Lambert. de Jurepatr. lib. 3. quest. 3. art. 6. num. 14. vel quia possunt esse Patroni, stante quod agitur de Patronatu reservato pro illis de Familia, agnatione, & domo, inter quos comprehenduntur etiam Naturales R. P. D. meus Ansaldo in annot. ad decis. 100. num. 72. & 73. Rota in Mediolanen. Archiepiscopatibus 7. Januarii 1710. S. Non adversante cum seqq. coram Me.

Ex opposito contiderato, quod in Civitate Salerni ducati 40. sufficiant pro Patrimonio Sacro Clericorum, & vivente Patre, aded numerosa Familia congrua recepit Alimenta cum sola annua Pensione ducatorum 24. quam ille sibi reservaverat in Resignatione hujus Beneficii facta ad favorem Dominici; Domini modum explicando ita dixerunt: *Convenimus, quod dentur à Titulari Ducati 550. ex fructibus Beneficii, dummodò ex bonis Patrimonialibus habeant illi de Capovassis Ducat. 380. pro qua quantitate Titularis offerebat Cedulam Bancariam: Et quatenus ad tantam quantitatem non ascendant, Domini sunt parati augere usque ad eandem quantitatem ex cæteris fructibus Beneficii; Quo verò ad casum obitus Patronorum Domini ad rescandas ultiores discussiones dixerunt, quod in casu cujuslibet morientis, accrescant Beneficiato annui Ducati quadraginta: Et è contra in casu Nativitatis aliorum Patronorum accrescant Patronis alii Ducati similes quadraginta subministrandi per Beneficiatum.*

Et itaque utraque &c.

ARGUMENTUM.

Defuncto uno ex tribus Patronis Egenis, an portio ei assignata pro Alimentis sit æqualiter inter Superstites dividenda?

SUMMARIUM.

- 1 Portio Alimentorum Patroni Egeni Defuncti non accrescit aliis Patronis Egenis, si fuerint eis assignata Alimenta sufficientia; secus si non fuerint assignata sufficientia Alimenta, ut numer. 3. intellige, ut numer. 7.
- 2 Alimenta non sunt multiplicabilia, & sunt naturaliter taxata, & limitata.
- 4 Juspatronatus quoad ejus substantiam non admittit Jus accrescendi, secus quoad ejus fructus.
- 5 Defuncto uno ex Canonicis portio distributionum illius accrescit aliis.
- 6 Alimenta non multiplicantur, nec dicitur augeri naturalis taxatio, si portio Alimentorum Defuncti accrescat Patronis Superstitibus, non sufficienter alitis per Ecclesiam.

CASUS V.

Assignatis Alimentis per Ecclesiam Patronalem tribus Patronis Egenis, unus ex eis ab hac vita migravit, quaeritur, an hujus portio Alimentorum accrescat aliis Patronis Egenis Superstitibus?

In hac quaestione procedendum est cum ea distinctione, quam in Superiori proximo Casu tradidi numer. 13. Aut enim ab Ecclesia Patronali fuerunt assignata unicuique ex dictis Patronis Alimenta integra, seu sufficientia, non solum ad simplicem vitae sustentationem, verum etiam ad sustentationem condecemem juxta eorum statum, & conditionem, & tunc portio Alimentorum Patroni Egeni Defuncti non accrescit aliis duobus Patronis Superstitibus, sed revertitur ad Ecclesiam Patronalem ad *Text. in l. Dominus ff. de Usufructu*, ibi: *Per fideicommissum fructu praediorum ob Alimenta*

Pars I.

libertis relicto, partium emolumentum ex persona vita decedentium ad Dominum proprietatis recurrit. Ea ratione, quia Alimenta non sunt multiplicabilia, & quia sunt naturaliter taxata, & limitata, ubi enim quis est sufficienter alitus, non potest iterum alii; si ergo illi duo Patroni Superstites habent sufficientia Alimenta, non est cur ipsis accrescere debeat portio Defuncti, & sumptuosa, ac superflua Alimenta assignari, contra dispositionem hujus Canonis *Quicumque*, juxta quam modestè, & non sumptuosè, ac superflue alendus est Patronus, ut optimè in terminis libertorum expendit hanc rationem, *Gloss. in dicta l. Dominus, verb. Recurrit ibi: Si ergo Conliberti Alimenta habeant nihil est, unde querantur. Bartol. in l. Re conjuncti ff. de Legat. num. 42. Bald. in dicta l. Dominus §. 1. in fine. Abbas conf. 78. in fine.*

Si verò Alimenta non fuerint assignata ab Ecclesia Patronali praefatis Patronis sufficienter, vel ad simplicem, vel ad condecemem eorum vitae sustentationem, ob deficientiam reddituum superexcedentium, in hoc casu censo portionem Patroni Defuncti accrescere aliis duobus superstitibus. *Ratio est*, quia licet Juspatronatus, quoad ejus substantiam non admittat, nec jus accrescendi, nec jus non decrescendi, utpotè individuum, tamen quoad ejus fructus, utpotè dividuum, est capax juris accrescendi. Sic competente Jurepatronatus pluribus Patronis, uno ex eis Defuncto, jus praesentandi, nec jus defendendi Ecclesiam, quae sunt ejusdem Jurispatronatus fructus, accrescunt Superstitibus. *Bald. conf. 280. num. 1. volum. 3. Card. de Luc. de Benef. disc. 23. num. 9. Bellon. de Jur. accrescent. c. 6. quest. 48. num. 5. & seqq. Fattinell. respons. 110. num. 55. Ros. decis. 47. numer. 12. post Tambur. de pens.* Ergo etiam Defuncto tertio Patrono, jus, seu portio hujus Alimentorum, quae est alter fructus Jurispatronatus, accrescet aliis duobus Patronis Superstitibus, non sufficienter alitis per Ecclesiam, ob defectum reddituum, & inserviet pro sufficienti, & congrua sustentatione illorum, ad instar trium accumbentium in unica mensa, habentibus cibos insufficientes omnibus, quorum

E unus

unus si deficiat illi cibi, qui insufficienter serviebant tribus, sufficienter deservient duobus, & ad instar fructuum, seu distributionum massæ alicujus Ecclesiæ Cathedralis, aut Collegiæ dividendæ inter tres Canonicos, quorum unus si decedat, hujus portio accrescit aliis, & denique ad instar Jurisdictionis ordinariæ pluribus demandatæ, quorum unus si deficiat, habet locum inter Superstites jus accrescendi, *L. unic. versic. Sanè ff. de offic. cons. l. Imperatores 21. ff. Si magistratus. Bellon. de Jur. accresc. cap. 6. quest. 50. num. 1.*

Non obstant rationes superius adductæ, nimirum quod Alimenta non sint multiplicabilia; nam assignando portionem Alimentorum Defuncti Patroni Superstitibus, Alimenta non multiplicantur, sed quæ diminuta præstabantur, eo augmento supplentur, & ad integritatem rediguntur. Cessat etiam alia ratio videlicet, quod Alimenta sint naturaliter taxata, quia per jus accrescendi non augetur naturalis illa taxatio, sed imperfecta Alimentorum taxatio facta per Ecclesiam Patronalem ob defectum reddituum reducit ad naturalem, & congruam taxationem juxta doctrinam, *Surd. de Aliment. quest. 5. tit. 9. num. 27.*

7 Quæ tamen omnia intellige procedere in Jurepatronatûs Gentilitio, aut etiam in hæreditario, casu, quo ille tertius Patronus Defunctus nullum haberet hæredem, si enim ageretur de Jurepatronatûs hæreditario, & ille tertius Patronus instituisset hæredem aliquem extraneum, qui esset in eodem statu inopiæ, ejus portio Alimentorum non accresceret illis Patronis Superstitibus, sed transiret ad hæredem extraneum, inopem, sicuti ad eum transiret jus præsentandi, & jus defendendi Ecclesiam juxta firmata in superiori Casu III.

ARGUMENTUM.

Fundator an possit dotare Ecclesiam de Bonis Emphyteuticis?

SUMMARIUM.

- 1 Refertur sententia Pauli de Cittadinis.
- 2 Emphyteusis quæ, & quotuplex sit?
- 3 Ecclesia, seu Beneficium dotari non potest de Bonis Emphyteuticis Laicalibus ex pacto, & providentia, aut mixtis, aut temporalibus, sed limitata, ut num. 4.
- 5 Nec de Bonis Emphyteuticis Ecclesiasticis ex pacto, & providentia, aut mixtis, aut temporalibus amplia, ut num. 6. & 7.
- 8 Ecclesia, seu Beneficium dotari potest de Bonis Emphyteuticis Laicalibus merè hæreditariis perpetuis.
- 9 An autem dotari possit de Bonis Emphyteuticis Ecclesiasticis merè hæreditariis, & transitoriis, ad quoscumque hæredes, vide ibi.
- 10 Bona Emphyteutica transeunt in Monasterium capax possidendi ex persona Professi.
- 11 Ecclesia fundari, & edificari potest de Bonis Emphyteuticis merè hæreditariis.
- 12 Dos Ecclesiæ, quo sensu debeat esse immunis ab omni tributo?
- 13 Ecclesia an possit dotari de Bonis Emphyteuticis merè hæreditariis, quando in Investitura adest prohibitio alienandi in manus mortuas?

CASUS VI.

Quidam Testator in ejus ultimo, quo deceffit elogio, disposuit, ut ab ejus hæredibus dotaretur Beneficium, seu Ecclesia ab eis de novo construenda de quibusdam Bonis Emphyteuticis sufficientibus, deducto Canone solui solito Domino directo, tam pro sustentatione Rectoris, quam pro omnibus aliis necessariis ejusdem Ecclesiæ; quæritur an hæc dotari possit de hujusmodi Bonis?

Affirmat Paulus de Cittadin. de Jurepatr. par. 3. caus. 2. num. 21. dummodò interveniat consensus Domini, & sine hujus præjudicio ibi: An autem possit dos constitui de Bonis Emphyteuticis, dico, quod sic, dum Domini consensus interveniat,

veniat, vel sine ejus præjudicio: Sed hæc propositio Pauli absolutè, & simpliciter non mihi videtur veritati consona. Ut autem intelligatur, quo sensu ipsa procedere possit, & quomodo præfata quæstio sit resolvenda, præsupponendum duxi divisionem Emphyteusis.

Plures itaque sunt species Emphyteusis; 2 alia est enim Laicalis, quando scilicet conceditur à Laico, & alia Ecclesiastica, quando conceditur ab Ecclesia; & utraque alia est hæreditaria, & est illa, quam acquirens stipulatus est pro se, & hæredibus quibuscumque, vel pro se, & quibus dederit, vel pro se, & hæredibus, vel cum clausula: ad habendum: Ac de ea facien. & disponen. ad libitum voluntatis; quæ æquipollet clausulæ: Et quibus dederit, & operatur, ut Emphyteusis sit transitoria ad hæredes extraneos juxta *Curt. Jun. conf. 4. num. 1. Gratian. discept. 481. num. 58. Card. de Luca de Emphyt. disc. 49. num. 5. & disc. 28. num. 6. Rota. decis. 268. num. 4. par. 12. & decis. 280. num. 1. & 642. num. 4. & decis. 377. n. 3. par. 14. & decis. 546. num. 5. par. 19. & decis. 293. num. 2. & 14. coram Cavaler.* Alia ex pacto, & providentia, & est illa, quam acquirens stipulatus est pro se, & filiis, vel pro se, & descendens, nulla facta mentione hæredum. Et alia mixta, & est illa, quam acquirens stipulatus est pro filiis, & hæredibus, seu quæ requirit qualitatem sanguinis, & hæreditatis. Insuper utraque Emphyteusis nimirum Laicalis, & Ecclesiastica potest esse perpetua, aut temporalis ad certum determinatum tempus. Et ex titulo oneroso, quando ab initio stipulationis soluta fuit certa quantitas, & deinde solvitur Canon, aut ex titulo lucrativo, quando solum solvitur Canon, *Fulgin. de Jur. Emphyt. tit. de Contract. Emphyt. quest. 1. Valasc. de Jure Emphyt. quest. 40. num. 27. Sabell. Summ. divers. verb. Emphyteusis num. 1.*

3 Præsupposita hujusmodi specierum Emphyteusis notitia, descendendo ad quæstionem cenſeo Ecclesiam, seu Beneficium dotari non posse ab Emphyteuta de Bonis Emphyteuticis Laicalibus ex pacto, & providentia, aut mixtis, aut temporalibus, seu ad tempus concessis. Ratio est,

quia de ratione dotis Ecclesie, aut Beneficii Ecclesiastici est, quod sit perpetua. *Paulus de Cittadin. de Jurepatr. par. 3. caus. 2. num. 21.* Si Emphyteuta dotaret Ecclesiam de Bonis Emphyteuticis Laicalibus ex pacto, & providentia, aut mixtis, aut ad tempus concessis dos Ecclesie non esset perpetua, sed tam diu duraret, quamdiu permaneret in vita ipsemet Emphyteuta dotans, dum eo mortuo Bona reverterentur ad compræhensas in Investitura, *Fulgin. de Jure Emphyt. de alien. quest. 1. num. 267. Corbul. de Emphyt. tit. de Caus. privat. ab alien. lib. 1. limit. 20. num. 4. Rota decis. 55. num. 30. part. 10.* Et consequenter Bona Laicalia Emphyteutica ex pacto, & providentia, aut mixta, aut ad tempus concessa constitui non possunt pro dote Ecclesie, & Beneficii Ecclesiastici; etiam de consensu Domini directi, quando adsunt alii in Investitura compræhensi; quia hujusmodi Emphyteuta non potest alienare Bona Emphyteutica ex pacto, & providentia, aut mixta in præjudicium Vocatorum. Nec Dominus directus potest privare, & spoliare vocatos in Investitura, quando ab istis solvitur Canon, & servantur omnia pacta in limine concessionis Bonorum in Emphyteusim ex pacto, & providentia, aut in mixtam apposita. *Rota decis. 211. numer. 2. part. 6. & decis. 55. numer. 9. par. 10.*

4 Nisi idem Emphyteuta habeat facultatem ex ipsa lege investituræ præjudicandi in ea compræhensis, aut nisi sit primus acquirens, & habeat compræhensos in sua potestate, & quidem nisi sit primus acquirens ex causa onerosa. Si enim ex lege investituræ habet facultatem præjudicandi compræhensis, & sit primus acquirens ex causa onerosa, ac compræhensi sint in ejus potestate; potest de dictis Bonis Emphyteuticis dotare Ecclesiam cum consensu Domini directi, & sine hujus præjudicio. Secus si sit primus acquirens ex causa lucrativa. Ratio diversitatis est; quia in causa onerosa compræhensi dicuntur habere Bona illa à primo acquirente; sed in causa lucrativa illa recipiunt ex liberalitate Domini directi, & ex propria persona tanquam ad illa vocati sub nomine collectivo filiorum, vel descendenti-

tium, & idem Emphyteuta primus acquirere in primo casu de consensu Domini directi potest dotare Ecclesiam de huiusmodi Bonis Emphyteuticis, secus in secundo Casu, quia in primo Casu potest, in secundo vero non valet in Investitura comprehensis præjudicare. *Bald. in auth. Si quas ruinas num. 5. versic. Secunda ratio, & num. 6. cap. de Sacros. Eccles. Marefcott. var. resolut. lib. 1. cap. 74. num. 3. & seqq. Fulgin. de Jur. Emphyt. quest. 1. num. 263. in fine. Gratian. discept. 405. num. 1. & seqq. Adden. ad Gregor. decis. 529. num. 23. Rota decis. 55. num. 12. part. 5. & decis. 55. num. 31. part. 10.*

- 5 Nec dotari potest Ecclesia, seu Beneficium Ecclesiasticum ab Emphyteuta de Bonis Emphyteuticis Ecclesiasticis ex pacto, & providentia, aut temporalibus ad tertiam generationem, aut concessis mixtis ex rationibus superius adductis. Et
- 6 quidem nec potest dotari Ecclesia de huiusmodi Bonis, etiam si Emphyteutis Ecclesiastica fuisset concessa pro hæredibus, & successoribus, quia intelligeretur concessa pro solis hæredibus sanguinis, & descendentes ab ipsis Investitis juxta *Imol. in l. Quod dicitur ff. de verb. Obligat. Bero conf. 93. num. 1. volum. 1. Card. de Luca de Emphyt. disc. 28. num. 2. Rota decis. 211. num. 3. & 4. par. 6. & decis. 427. num. 10. par. 9.*

- 7 Immo etiam si Emphyteutis Ecclesiastica esset concessa cum clausulis, quibus dederit &c. ad habendum &c. in perpetuum &c. adhuc non posset dotari Ecclesia de dictis Bonis, si in Investitura adesset prohibitio, & pactum illa non alienandi; Licet enim præfata clausula ita afficiant substantiam Emphyteutis, ut illam de Emphyteuti ex pacto, & providentia transfundant in hæreditariam ex superius deductis §. Plures. Tamen quando adest in Investitura prohibitio, & pactum non alienandi, illæ clausulæ non habeat vim transfundendi Emphyteutis ex pacto, & providentia in hæreditariam, sed vigore prohibitionis alienandi coarctantur, & restringuntur inter personas comprehensas, & descendentes, ita ut tribuere solum possint facultatem alienandi inter illas, secus in extraneos *Dec.*

*conf. 171. sub numer. 3. Gratian. discept. for. 344. num. 11. Rota decis. 427. num. 11. & seqq. part. 9. tom. 2. & decis. 211. num. 7. & seqq. par. 6. Recent. ac proinde cum Emphyteuta Ecclesiasticus ex pacto, & providentia non possit præjudicare comprehensis in Investitura Emphyteutis Ecclesiasticæ, præcipue quando adfit prohibitio alienandi Bona Emphyteutica, & cum extinctis omnibus comprehensis Bona Emphyteutica revertantur ad Ecclesiam, sequitur, quod in his Bonis non possit constitui dos Ecclesiæ, quia dos in his Bonis constituta non esset perpetua. *Beron. conf. 93. num. 56. volum. 1. Rota decis. 427. num. 9. par. 9. Recent.**

- 8 Potest tamen Emphyteuta dotare Ecclesiam, seu Beneficium Ecclesiasticum de consensu Domini directi, & sine huius præjudicio de Bonis Emphyteuticis Laicalibus hæreditariis perpetuis; Dos enim Ecclesiæ in his Bonis constituta esset perpetua, nec soluto ab Ecclesia sic dotata consueto Canone, adesset ullum præjudicium Patroni directi; Emphyteutis namque perpetua hæreditaria Laicalis, sicuti est ad omnes etiam extraneos transitoria, ita poterit transire ad Ecclesiam titulo dotis. *Rota decis. 211. num. 1. par. 6. & decis. 268. num. 16. par. 12. & decis. 293. num. 4. coram Cavalier.*

- 9 An autem dotari possit Ecclesia, seu Beneficium Ecclesiasticum de Bonis Emphyteuticis Ecclesiasticis merè hæreditariis, & transitoriis ad quoscumque hæredes? Videtur respondendum negativè, quia Emphyteutis Ecclesiastica de Jure prohibita est transferri in aliam Ecclesiam, & Loca Pia, seu in manus mortuas, ea ratione, quia cum Ecclesia non alienet, & nunquam moriatur, non esset spes nec devolutionis, nec laudemii juxta *Gloss. in cap. Potuit verb. prohibeatur de Locat. ibique Abb. num. 10. Rota decis. 211. num. 21. & seqq. part. 6. & decis. 427. num. 27. part. 9. tom. 2. & decis. 520. num. 11. ibique Adden. num. 14. & decis. 529. num. 15. coram Greg. & decis. 583. num. 22. & 25. coram Merlin.*

Hodie tamen contrarium servatur, ubi agitur de Emphyteuti Ecclesiastica, aut Laicali merè hæreditaria, ista enim transferri potest in Ecclesiam, seu manus mortuas,

tuas, ut docent *Beron. conf. 93. num. 5. volum. 1. Gratian. discept. 481. num. 62. Fulgin. de Jur. Emphyteut. tit. de alienat. quest. 1. num. 221. in fine. Rota decis. 261. num. 7. par. 1. & decis. 394. num. 6. coram Buratt.* Quia ut optimè respondit *Card. de Luca de Emphyt. disc. 28. num. 6. & seq.* Cessat in Emphyteusi merè hæreditaria ratio prohibitionis legis, sive attendatur ratio potentiae, sive ammissæ spei devolutionis, & laudemii, respectu enim potentiae, certum est, illam esse minorem in Ecclesiis, & Locis Piiis, qui sunt facilioris exactionis, quàm in aliis privatis; respectu verò ammissæ spei devolutionis, hæc non convenit Emphyteusi merè hæreditariae, & transitoriae ad quoscumque hæredes, sed solum Emphyteusi ex pacto, & providentia, aut temporali; respectu verò præjudicii Laudemiorum, hoc compensatur cum solutione quindenniorum, itaut Ecclesia dotata de istis Bonis Emphyteuticis Ecclesiasticis merè hæreditariis tenebitur solvere Ecclesiæ Patronæ directæ quindennia ex auctoritatibus ab eodem Cardinali de Luca ubi supra deductis.

Quod comprobatur paritate, nam Bona Emphyteutica, sive Ecclesiastica, sive Laicalia merè hæreditaria transeunt perpetuò, & irrevocabiliter in Monasterium capax possidendi ex persona Professi juxta *Corbul. de Emphyt. tit. de Caus. privat. ob mortem Civil. num. 20. Fulgin. de Jur. Emphyt. tit. de Success. quest. 14. num. 12. Gratian. discept. 481. num. 61. Rota decis. 394. num. 5. ibique Adden. num. 11. Adden. ad Gregor. decis. 520. num. 14.* Insuper Ecclesia fundari, & ædificari potest de Bonis Emphyteuticis merè hæreditariis, *Rota decis. 474. per tot. part. 9. tom. 2. Recent.* & superius notavi Canone I. & II. Caf. III. & IV. Ergo etiam eadem Bona Emphyteutica transire poterunt perpetuo, & irrevocabiliter in Ecclesiam titulo dotis, seu illa dotari poterit de hujusmodi Bonis.

Non obstat, quod dos Ecclesiæ debeat esse immunis ab omni tributo ad *Text. in Cap. 1. de Censibus, ibique gloss.* & consequenter adesset maximum præjudicium Patroni directi, si dos constitueretur in his Bonis Emphyteuticis, dum Ecclesia

sic dotata non teneretur, nec ad laudemiam, nec ad quindennia; Quoniam præfatus Textus intelligitur de Tributis, quæ solvuntur Laicis in recognitionem jurisdictionis temporalis, non verò de tributis, seu oneribus certis, & infixis ipsis Bonis, hæc enim transeunt cum suis oneribus, itaut etiam si sint assignata Ecclesiæ in ipsa fundatione, si primo erant tributaria, non per hoc debet ille, cui erunt tributaria, privari jure suo, maximè si sit Ecclesia, aut Locus Pius, dum non implicat Ecclesiam esse censuariam, & tributariam alterius Ecclesiæ onere reali, juxta *Gloss. in dicto Cap. 1. de Censibus verb. Ullo servitio, & verb. præter Ecclesiasticum. Rota dicta decis. 474. num. 25. & seqq. part. 9. tom. 2. recent.*

13 Sed si in Investitura Emphyteusis merè hæreditariae perpetuæ, sive Laicalis, sive Ecclesiasticae esset pactum, seu prohibitio alienandi Bona in Ecclesias, seu manus mortuas, an tunc posset dotari Ecclesia de hujusmodi Bonis Emphyteuticis merè hæreditariis? Respondent aliqui in casu hujus pacti, & prohibitionis posse transferri præfata Bona in Ecclesias, seu manus mortuas, saltem titulo universali, quia pactum illud, seu prohibitio intelligitur de alienatione particulari ipsius Emphyteusis, seu nomine Ecclesiæ, seu manus mortuæ, non autem de successione universali omnium Bonorum. *Corbul. de Emphyt. tit. de Caus. privat. ob mort. Civ. num. 11. in fin. Fulgin. de Jur. Emphyt. tit. de success. quest. 14. num. 12.*

Respondent verò alii, & quidem meo judicio meliùs, quod in Casu prædicti pacti, seu prohibitionis non posse Bona Emphyteutica merè hæreditaria, nec titulo particulari, nec universali transferri in manus mortuas, quia prohibitio hominis resistit principio acquisitionis, ut optimè tuentur *Card. de Luca de Emphyt. disc. 27. num. 4. & disc. 28. num. 9. & disc. 48. n. 3. Andreol. contr. 378. n. 7. Palmanep. dec. 376. num. 37. Rota decis. 583. num. 21. coram Merlin. & decis. 449. coram Priol. & decis. 209. num. 16. par. 10. & decis. 26. n. 9. part. 17.* Et consequenter quando aderit pactum, & prohibitio alienandi, non poterit Ecclesia dotari, nec de Bonis Emphyteuticis merè hæreditariis.

A R-

ARGUMENTUM.

Tradens pro dote Ecclesiæ Parochialis quædam Bona insufficientia pro sustentatione Rectoris non acquirit Juspatronatus; Sed si alius suppleat defectum dotis, ambo in solidum erunt Patroni.

SUMMARIUM.

- 1 Juspatronatus acquiritur ratione dotis, dummodo hæc sit sufficiens pro omnibus necessariis Ecclesiæ, secus si sit insufficientis. Intellige ut num. 3.
- 2 Supplens defectum dotis de consensu dotantis acquirit una cum eo Juspatronatus.
- 3 Ratione dotationis plures possunt esse Patroni.
- 4 Dos Ecclesiæ, ex quibus Bonis constitui debeat.
- 5 Dos debet esse perpetua.
- 6 Dos Ecclesiæ an constitui possit ex Bonis Emphyteuticis, & feudalibus.
- 7 Dos Ecclesiæ, quibus modis constitui possit?
- 8 Episcopus tenetur providere Clerico ordinato absque titulo, sed intellige, ut num. 12.
- 9 Fundator an teneatur dotare Ecclesiæ, quam Episcopus contra dispositionem Juris consecravit indotatam. Et quid si Fundator non sit solvendo? num. 10.
- 11 Fundans Ecclesiæ tacite se obligat ad illam dotandam.

CASUS VII.

Titius dedit Ecclesiæ Parochiali pro dote quædam Bona, quorum fructus licet essent sufficientes pro luminaribus, & aliis ornamentis Ecclesiæ, tamen erant insufficientes pro sustentatione Rectoris; Queritur, An acquisiverit ratione hujus collationis Bonorum Juspatronatus?

Et videtur respondendum affirmative, quia *Text. in supradicto Cap. Quicumque*

concedit Juspatronatus indistinctè omnibus conferentibus Ecclesiæ aliquid de facultatibus propriis. Sed tamen resolutio negativa de Iure est verior; quia licet *Textus* concedat Juspatronatus conferentibus Ecclesiæ aliquid de facultatibus propriis; Id tamen, quod conferitur debet esse tale, ut sufficiat pro omnibus necessariis Ecclesiæ, ut vult *Gloss. in dicto Cap. in verb. aliquid Abb. in Cap. ad audientiam de Eccl. edific. Lambertin. de Jurepatr. lib. 1. par. 1. quest. 5. art. 12. Rota decis. 521. par. 2. recent.* Itaut si sit insufficientis, potius dicitur Benefactor, quam Dotator *Lotter. de re Benef. qu. 31. num. 3. Vivian. de Jurepatr. lib. 2. cap. 4. num. 18.*

Benè verum est, quod si alius de consensu Titii suppleat defectum dotis, conferendo Ecclesiæ alia Bona propria, quæ simul sumpta sint sufficientia pro omnibus necessariis Ecclesiæ, tunc Titius erit in solidum Patronus simul cum illo alio ratione dotationis; Sicuti sunt ambo in solidum Patroni illi, quorum unus dedit Bona pro dote Ecclesiæ sufficientia solum pro sustentatione Rectoris, alius verò dedit alia Bona pro Luminaribus, & ornamentis ejusdem Ecclesiæ; Quia *Text. in dicto Cap. Quicumque* concedit Juspatronatus dotantibus Ecclesiæ, non distinguendo si sit unus, vel plures; Ergò si sunt plures, sive æqualiter, sive inæqualiter contulerint, omnes erunt Patroni in solidum ratione dotationis, dummodo ea, quæ contulerint, conjunctim sumpta sint sufficientia pro dote Ecclesiæ. Ita *Abb. in cap. 3. de Eccl. edifican. Lambert. de Jurepatr. lib. 1. par. 1. quest. 3. art. 5. Roch. de Curt. eodem tract. in verb. Et dotavit quest. 11.*

Hæc tamen procedunt in Beneficiis Curatis, & residentialibus; In Beneficiis enim simplicibus, & non residentialibus, acquiri potest Juspatronatus, etiam ratione dotationis, quæ sit insufficientis pro sustentatione Beneficiati; dum passim videmus esse plura Beneficia simplicia patronalia parvi redditus, & insufficientis ad Beneficiati sustentationem. *Roch. de Curt. de Jurepatr. in verb. & dotavit quest. 7. Fontanell. eodem tract. lib. 6. quest. 21. num. 6.*

Dos

4 Dos autem Ecclesiæ constitui debet de Bonis partim mobilibus, & partim immobilibus; quia dos Ecclesiæ juxta *Text. in cap. Nemo de Consecr. dist. 1.* consistere debet in necessariis pro Luminaribus, & ornamentis Ecclesiæ; quæ sunt mobilia, scilicet Cruces, Candelabra, Calices, Patenæ, Vestes, & Paramenta; & in necessariis pro sustentatione Rectoris, quæ debent esse immobilia; quia si essent mobilia, citò consumerentur, & nihil de eis remaneret pro successore, quod est contra rationem dotis, quæ debet esse perpetua juxta *Text. in cap. Per vestras de Donat. inter Vir, & Uxor.*

5 De rebus Emphyteuticis, & feudali-
6 libus non potest constitui dos Ecclesiæ ab Emphyteuta, & Feudatario absque consensu Domini Directi, quia Emphyteuta, & Feudatarius non possunt transferre in alium rem Emphyteuticam, & Feudalem sine consensu Domini Directi, per *Text. in Can. Potuit de Locat.* De consensu autem Domini Directi potest constitui dos in dictis Bonis, & tunc si Dominus Directus retineat Dominium Directum supra illa Bona, solus Emphyteuta, aut Feudatarius erit Patronus; si autem dat Dominium Directum Ecclesiæ ratione dotis, tunc tam ipse, quam Dominus utilis erunt Patroni in solidum ratione Dotationis per supradictum *Text. in Canon. Quicumque, Lambertin. de Jurepatr. lib. 1. part. 1. quest. 5. art. 2. 4. & 6.*

7 Quibus autem modis possit quis constituere dotem Ecclesiæ: Præsupponendum est *Text. in ff. de Jur. Dot.* Ponere sex modos, quibus constitui potest dos mulieri; nimirum *Pollicitatione*, quando scilicet promittitur dos nulla præcedente interrogatione; *Stipulatione*, quando dos constituitur per publicum Instrumentum; *Traditione*, *Acceptilatione*, nam si quis est mulieri debitor, potest mulier contra se cum eo matrimonio dicere: Id quod mihi debes, accepta serio nomine Dotis. *Remissione debiti*; nulla præcedente acceptilatione, *Delegatione Debitoris*, quando E. G. Titius est debitor mulieris, & hæc contrahens matrimonium cum Cajo delegat ipsi Cajo debitum Titii nomine Dotis.

Hoc præsupposito dico, dotem Ecclesiæ constitui posse Pollicitatione, aut Stipulatione, aut Traditione, & quidem in actu ipso Fundationis Ecclesiæ juxta *Text. in cap. Nemo de Consecr. distinct. 1. ibique Archidiacon. in verb. Prædesinat.*

Non potest tamen constitui dos Ecclesiæ Acceptilatione, vel remissione debiti, quia ad constituendam dotem Ecclesiæ requiritur, quod tradat, vel se obliget quis ad tradendam dotem juxta *Text. in cap. Nemo de Consecr. distinct. 1.* Qui constituit dotem Acceptilatione, vel remissione debiti non se obligat ad tradendam, nec tradit dotem, immò se liberat ad obligationem; ergo non potest constitui dos Ecclesiæ Acceptilatione, vel remissione debiti, *Lambertin. de Jurepatr. lib. 1. par. 1. quest. 5. art. 7.* Delegatione autem Debitoris potest constitui dos Ecclesiæ E. G. Si aliquis est debitor Fundatoris, Fundator potest delegare debitum illius pro dote Ecclesiæ, dummodò debitor sit solvendo.

Sed supponamus, quòd Debitor non sit solvendo, & Episcopus admiserit hujusmodi delegationem Debitoris pro dote Ecclesiæ; illamque sic indotatam consecraverit; in hoc Casu quis tenebitur illam dotare?

Et videtur, quòd Episcopus teneatur dotare Ecclesiam, quam consecravit indotatam, & in defectum Episcopi teneatur ipse Fundator, ita ut actio pro constituenda dote prius debeat esse contra Episcopum, quàm contra Fundatorem: ita tenet *Gloss. in cap. Cum sicut de Consecr. Eccl. vel Altar. in verb. Consecrand. propè finem*; & moventur argumento à Pari; Episcopus tenetur providere Clerico ordinato absque titulo, & non Pater Clerici juxta *Text. in cap. Cum secundum de Præben.* ergo à Pari; Episcopus tenebitur dotare Ecclesiam consecratam absque assignatione dotis, & non ejus Fundator.

9 Contraria verò sententia verior, & communior est scilicet, quòd Fundator teneatur dotare Ecclesiam, quam Episcopus contra dispositionem Juris consecravit indotatam. Immodò etiam hæredes Fundatoris tenentur dotare Ecclesiam consecratam indotatam, sed cum ista obli-

obligatio provenerit ex mera liberalitate, non debet multum severe agi contra ipsum Fundatorem, aut ejus hæredem. *Abb. in cap. Cum sicut de Consecrat. Eccl. vel Altar. num. 4. ibique Gonzal. num. 6.*

- 10 In casu verò, quo Fundator non sit solvendo, tunc teneatur Episcopus illam dotare de Bonis suæ Ecclesiæ, si hoc sine læsione fieri possit, sin autem de suo proprio Patrimonio: ita vult *Gloss. in Cap. Nemo de Consecrat. distinct. 1. & tenet Bald. Novell. in tract. de Dot. part. 1. coll. 1. in vers. Immo si ipse fundans ubi dicit, quod si Fundans erit impotens, consecrator tenebitur: ergo illo potente*
- 11 consecrator non tenebitur. Ratio est, quia Fundans Ecclesiam censetur tacite se obligasse ad illam dotandam. Quemadmodum Pater Carnalis obligatur ad dotem competentem filix dandam *Abb. in cap. Cum sicut de Consecrat. Eccl. num. 2. & 3. ibique Gonzal. num. 1. & 6. Rocch. de Curt. de Jurepatr. in verb. Construxit quest. 4. Lambertin. cod. tract. lib. 1. par. 1. quest. 5. art. 18.*

Non obstat *Gloss. in Can. Cum sicut de Consecrat. Eccl. vel Altar.* quia iste Textus potius favet nostræ conclusioni, quam ei contrarietur, cum disponat, quod ipsa Regina Ungariæ Fundatrix dotet Ecclesiam, quam Episcopus consecravit indotatam. Argumentum à pari nihil stringit, cum *Text. in cap. Cum secundum de Præben.* solum dicat, quod Episcopus teneatur de suo providere Clerico ordinato absque titulo, nullo præsentante, in casu autem, quo quis Clericum præsentet, non Episcopus, sed ipse præsentator tenebitur; ita erit in Casu nostro, si Episcopus consecret Ecclesiam indotatam, quam ipse fundavit, ipse Episcopus tenebitur illam dotare, sed si alius fundavit, Fundator, & non Episcopus, nisi in defectum illius, tenebitur dotare. *Butr. in cap. Cum sicut de Commercio. Eccl. num. 5.*

ARGUMENTUM.

An minor possit dotare Ecclesiam sine Decreto Judicis. Et an in relictis ad pias Causas sint servandæ solemnitates Juris Civilis.

SUMMARIUM.

- 1 Minor non potest alienare propria Bona, sine Decreto Judicis; sed limitata ut num. 2.
- 2 Minor potest dotare Ecclesiam sine Decreto Judicis.
- 3 In relictis ad Pias Causas non est servanda solemnitas Juris Civilis.
- 4 Testamentum Caci, ubi relicta fuit dos Ecclesiæ, non servata forma Leg. Hac consultissima Cod. qui testament. facer. poss. an sit Validum?
- 5 Dos relicta Ecclesiæ in testamento condito absque testibus, aliisque solemnitatibus Juris Civilis debetur Ecclesiæ.
- 6 Testamentum ad pias Causas, ut sit validum, satis est, quod sit scriptum, vel subscriptum à Testatore, sed intellige, ut num. 7.
- 8 Testamentum favore piæ Cause, etiam si in eo non relinquatur legitima ascendentibus, vel descendentibus, adhuc est validum.
- 9 Testamentum sine solemnitatibus favore piæ Cause est validum.
- 10 Testamentum si reperitur cancellatum penes Testatorem, cancellatio præsumitur facta de illius ordine, & voluntate; sed limitata, ut numer. 12. & 13.
- 11 Primum Testamentum favore piæ Cause non censetur revocatum per posterius sine speciali derogatione.
- 14 Testamentum licet in voluntate imperfectum, an sustineatur favore piæ Cause.
- 15 An per epistolam probari possit voluntas Testatoris favore piæ Cause.
- 16 Testamentum per solam schedulam notificatum est validum, amplia ut numer. 17.
- 18 Testamentum peractum sine solemnitatibus, in quo relinquuntur aliqua Bona

- Bona Confraternitati Laicorum pro augmento dotis an sit validum?
- 19 Sola schedula scripta, vel subscripta per Testatorem, sine testibus sufficit ad validitatem Testamenti favore pia Causa.
- 20 Schemula, quod contineat solam preparationem, non autem perfectam voluntatem, ex quibus deducatur, & num. 22.
- 21 Verbum volo, decerno junctum verbo infinitivi temporis dispositionem non inducit, sed preparationem.
- 23 Schemula testamentaria carens die, mense, anno, loco, institutione heredis, an contineat perfectam voluntatem, vel potius preparationem, & num. 24. & 25. & 39. Et quid si Testator jubeat vocari Notarium, qui antequam superveniret, ipse decessit num. 26.
- 24 Voluntas Testatoris favore pia Cause sufficienter dicitur constare per Testatoris subscriptionem.
- 25 Confessario Testatoris multum defertur in materia Testamentorum.
- 27 Relictis Bonis ab aliquibus in Testamento determinatè, ut ex eis erigeretur, seu dotaretur Seminarium; An unus ex eis supervivens possit Bona, tam aliorum, qui decesserunt, quam sua in aliud opus pium erogare, & 28. & 33.
- 29 Testamentum quoad profanas Causas semper est revocabile, & quid quoad Causas pias, an Testator possit illud revocare num. 30. & 34. & 36. & 37.
- 31 Conventioibus reciprocis non licet uni ex paciscentibus contradicere.
- 32 Donatio Causa Mortis, an revocari possit, quando vicissim à duobus facta est.
- 35 Voluntas hominis debet esse libera usque ad mortem, tam circa factioem, quam circa revocationem Testamenti.
- 38 Immissio super Bonis hereditariis denegari non potest heredi.
- 40 Voluntas perfecta Testatoris, an probetur ex depositione Notarii, & duorum testium? etiamsi non sint conformes in formalitate verborum, quæ Testator protulit, & num. 41.
- 42 Stipulatio quando censetur à Testatore

tore volita ad majorem probationem, non autem pro substantia actus?

- 43 Testator si post exaratam schedulam dicat Notario. Che hà d'aggiungere, e levare molte cose. An dispositio contenta in ipsa schedula dicatur perfecta?
- 44 Presentia partis supplet citationis defectum.

C A S U S VIII.

Titius minor sine decreto Judicis, & licentia Tutoris dedit pro dote Ecclesiæ, quædam corpora suorum Bonorum, quæritur, an Titius minor poterit dotare Ecclesiam sine decreto Judicis.

In hac quæstione videtur respondendum negativè, quia est *Text. in l. Lex quæ Tutores de admin. Tutor.* apertè prohibens minori alienare propria Bona sine decreto Judicis.

Sed tamen cum dotare Ecclesiam tendat in favorem illius, Doctores ferè communiter docent posse minorem dotare Ecclesiam sine decreto Judicis. *Textus enim in cap. Si annum de Judiciis in 6.* declarat, quod in Beneficialibus, & Causis spiritualibus, vel spiritualitati annexis; minor se habet sicuti major, sed major potest disponere de rebus suis sine decreto Judicis; ergo etiam minor in spiritualibus, sed dotare Ecclesiam, quia parit aliquid spirituale, scilicet bene esse Ecclesiæ, & Iuspatronatus, quod est spiritualitati annexum, est spirituale; nam quod spirituale parit, spirituale est *Cap. Quando de Judic.* Ergo minor in dotatione Ecclesiæ non requirit decretum Judicis. Et sicuti minor potest dare elemosinam sine decreto Judicis, ita & poterit dotare Ecclesiam, *Lambertin. de Jurepatr. lib. 1. par. 1. quest. 5. artic. 3. Ventrigl. in prax. par. 2. annot. 17. §. 1. num. 31.*

Textus autem in supradicta lege, Lex quæ Tutores prohibet solùm minori alienare Bona sine decreto Judicis in temporalibus, non autem in spiritualibus. Ratio autem est, quia non potest lex humana prohibere, & impedire liberam executionem eorum, quæ tendunt in Cultum Dei, & salutem Animæ. Ratio

F

etiam

3 etiam ulterior est, quia in relictis ad Pias Causas non est servanda solemnitas Iuris Civilis, nec Causa Pia est tractanda secundum leges, sed secundum Decretorum Statuta juxta dispositionem *Text. in Capitulo Relatum il primo de Testament. ibique Abb. num. 3. Corn. conf. 307. num. 6. tom. 3. Ventrigl. in prax. par. 2. annot. 28. S. 2. num. 35. Card. de Luc. de Testament. disc. 13. num. 3. & disc. 16. num. 3.*

Et hic congruum duxi varias annectere facti species, in quibus Pii Testatoribus relinquentibus dotem Ecclesie, aut Legata Pia non requiruntur solemnitates Iuris Civilis.

4 Primò. Quidam Cæcus condidit Testamentum favore Ecclesie A, ubi ei relinquebat Bona pro dote, non servatâ formâ *Leg. Hac consultissima Cod. qui Testam. facer. poss.* Quæritur, an hujusmodi Testamentum sit validum, itaut dicta Ecclesia A. vigore illius possit obtinere pro dote præfata Bona? Cardinalis in *cap. Cum esses de Testam.* Negativam sequitur sententiam, eo sub fundamento, quia forma præscripta in dicta lege *Hac consultissima* est specialis, quæ non intelligitur sublata per dispositionem generalem, & quia cæcus testari non potest inter liberos non servatâ formâ dictæ legis. Ergo nec ad Pias Causas testari potest sine prædicta solemnitate, dum major est favor liberorum, quàm Piae Causæ; dicit enim Augustinus in *Can. 17. quest. ultima: Quicumque vult exheredato filio heredem facere Ecclesiam, querat alterum, qui suscipiat, non Augustinum.*

Affirmativam tamen sequitur sententiam *Alex. in dicto cap. Cum esses num. 14.* quam puto veriorẽ, generaliter dicens dictam legem non habere locum in Testamento Cæci ad Pias Causas, qualescumque personæ instituantur, cum in eis non attendatur prohibitio Iuris Civilis, sed servetur Ius Gentium; & licet solemnitas dictæ legis servanda sit in Testamento Cæci inter liberos, non tamen sequitur, ut sit servanda in Testamento ad Pias Causas, quia in hoc tractatur de favore Animæ, & Religione Divina, quæ charior est filiis juxta *Barthol. in leg. 1. num. 74. Cod. de Sacros. Eccl.*

Et favor Animæ præponendus est favori liberorum, & sic magis favetur Testamento condito ad Pias Causas, quàm Testamento condito inter liberos. Nec refragatur auctoritas Augustini supra citata, quia procedit quoad legitimam filiis debitam; nam si quis vellet privare filios legitimâ illos exhæredando, & institvere Ecclesiam, faceret contra officium Pietatis, & Ecclesia, quæ est Pietatis matertale, Testamentum non admitteret. *Fagnan. in cap. Cum esses de Testament. num. 152. & seqq. Mantiv. de Conjectur. lib. 6. tit. 3. num. 21. Card. de Luca disc. 18. de Testament. num. 4. R. P. D. Petra in Comment. ad Constit. Apostolic. Constit. 10. Innocentii 111. sect. 3. num. 39.*

Secundò. Titius condidit Testamentum sine Testibus, solemnî stipulatione, aliisque solemnitatibus Iuris Civilis, & municipalis, immo absque institutione hæredis, sive illius acceptatione, in quo reliquit omnia sua Bona Ecclesie A, ut ex illis ibi erigerentur, seu dotarentur tot Beneficia. Quæritur, an Ecclesia A. vigore dicti Testamenti possit obtinere præfata Bona?

5 Respondetur affirmativè; Licet enim de Iure Civili ad validitatem Testamenti requirantur quinque, vel septem Testes, tamen de Iure Canonico ad validitatem Testamenti ad Pias Causas sufficiunt duo Testes sive sint rogati, sive non, sive masculi, sive foeminae juxta *Text. in dicto cap. Relatum de Testam. ibique Abb. num. 1. & 3. Anan. num. 1. Butr. num. 1. Fagnan. num. 7.* Immo Testamentum ad 6 Pias Causas, ut sit validum, satis est, quod sit scriptum, vel subscriptum à Testatore, absque Testibus, aliisque solemnitatibus Iuris Civilis, & municipalis, ut docet *Ventrigl. in prax. par. 2. annot. 28. S. 2. num. 30. Card. de Luca disc. 16. de Testam. num. 4. Rota de decis. 108. num. 13. par. 7. recent. & decis. 166. num. 1. par. 8. & decis. 289. num. 1. par. 10. & decis. 449. num. 1. & 5. par. 19. tom. 2. recent. & decis. 64. num. 12. par. 2. diversor.* Dummodo tamen scriptura, aut subscriptio Testamenti recognoscatur esse manus Testatoris, & ut recognoscatur, sufficit Testes habere notam manum, etiamsi non inter- 7 venerint *Rot. dec. 553. n. 2. & seq. cor. Caval. Ratio*

Ratio autem est, quia duo Testes sicuti alia solemnitates Juris Civilis non requiruntur pro substantia Testamenti, sed ad probationem illius, itaut qualitercumque appareat ultima voluntas ad Pias Causas, & sit legitime probata, non est curandum, an intervenerint Testes, aut alia solemnitates nec ne. *Corn. conf. 307. num. 7. tom. 3. Fagnan. in dicto cap. Relat. de Testament. num. 8. & seqq. Rota decis. 734. num. 7. & 13. par. 1. recent.*

Unde cum in Casu presentis voluntas Titii favore Ecclesie A. sit legitime probata per ejus subscriptionem Testamenti a Testibus recognitam, sequitur, quod eadem Ecclesia vigore dicti Testamenti obtinere debeat prefata Bona, ut in Casu consimili scribens D. meus Patruus in una *Compiana Immissionis* Pro Ven. Cappella S. Mariæ de Gaggia obtinuit resoluti à Sacra Rota 24. Januarii 1707. coram R. P. D. Scotto; cujus decisio ponitur in fine hujus Casus. Sed si in Testamento favore Pie Cause non relinquatur legitima ascendentibus, vel descendantibus, quæritur, an propter hoc dictum Testamentum dicatur nullum; & responderet negativè, quia detracta dicta legitima subsistere debent cætera in illo disposita *Rota decis. 96. numer. 22. par. 8. recent.*

Tertiò. Titius fecit Testamentum manu sua scriptum, & subscriptum, sine tamen Notario, & Testibus, in quo reliquit sua Bona Ecclesie A, ut in illa dotarentur, & erigerentur tot Beneficia cum reservatione Jurispatronatus favore Consanguineorum; postea fecit aliud Testamentum solempne favore Ecclesie B; Defuncto Titio fuit reperi-
8 tum in quadam ejus Capsa hoc secundum Testamentum laceratum, cassum, & cancellatum, orta fuit controversia super successione dicti Titii, prætendentibus hæredibus ab intestato, neque primum, neque secundum Testamentum valere; non primum, quia conditum fuit sine solemnitatibus, tum etiam quia in omnem eventum esset revocatum per secundum; non etiam valere secundum, quia de eo non constat, nisi per scripturam laceratam, quæ nihil probat.

His non obstantibus dicendum est primum Testamentum fuisse validum, itaut vigore illius concedenda sit Ecclesie A,

9 immisio in prefata Bona non obstante defectu solemnitatum, cum fuerit conditum ad piam causam; licet enim plures tenuerint, quod talia Testamenta sine solemnitatibus non sint valida, ut dixit *Socin. Jun. conf. 169. num. 74. tom. 2.* nihilominus contraria sententia semper visa fuit æquior, verior, & communior. *Rota decis. 74. num. 12. par. 2. divers.* Æquior quia à favorabilis Pie Cause *Jason. conf. 61. num. 6. & 7. lib. 1.* Verior quia mos sic testandi valet inter liberos *Auth. quod sine Cod. de Testam. Alex. conf. 4. num. 10. lib. 7. Barbat. conf. 58. num. 16. lib. 4.* Ergo idem esse debet, quoad Piam Causam, cum ista duo æquiparentur *Corn. conf. 307. in fine volum. 3.* Item simile privilegium concessum est humanæ militiæ *L. Lucius Titius ff. de milit. Testament.* ergo idem concedi debet ad favorem militiæ cælestis, cum sit favorabilior, *Avin. conf. 72. num. 18. lib. 3. Corn. conf. 307. num. 7. volum. 3.* in institutione Pie Cause cessant fraudes, propter quas sunt ordinatæ hujusmodi solemnitates. Item neque potuerunt sæculares Imperatores, neque si potuissent præsumuntur voluisse sub generali dispositione Testamentorum includere Pias Causas, *Text. in cap. In generali de regul. Jur. in 6. & proinde sufficere debet quomodo secundum ordinarias Juris regulas probaretur voluntas Testatoris erga Piam Causam; & propterea cum de Jure communi scriptura confecta manu Testatoris probet ipsius voluntatem, quoad alia negotia, debet illam probare, quoad Piam Causam; cum solemnitates Juris requisitæ in ultimis voluntatibus non loquantur de Pia Causa, unde in hoc Pia Causa remanet sub communibus regulis; juxta communiorem sententiam, quam tenuerunt *Alex. conf. 105. num. 9. in fine lib. 7. Dec. conf. 426. num. 8. Cefal. conf. 99. num. 2. & 3. lib. 1. Menoch. conf. 224. n. 66. tom. 3.**

10 Non obstat, quod primum Testamentum sit revocatum per secundum; quia eò ipso, quod secundum Testamentum reperitur cassum, & cancellatum penes ipsum Testatorem, cancellatio præsumitur facta de illius ordine, & voluntate *Alex. consil. 104. num. 6. lib. 7. & conf. 44. num. 16. lib. 6.* Et sic reviviscit primum ex l. penult.

S. Planè de Honor. possess. Rota decis. 321. par. 4. tom. 1. recent. Tum quia primum
 11 Testamentum uti conditum ad Pias Cau-
 sas non censetur revocatum per posterius
 sine speciali derogatione. *Rot. decis. 458. num. 32. coram Bich.*

Et licet quando in Testamentis est insti-
 12 tuta Causa Pia, tunc Cancellatio non
 præsumatur facta de voluntate ipsius Te-
 statoris juxta *Mantic. de Conject. ultim. volunt. tit. 1. lib. 12. num. 32.* Hoc tamen
 limitatur, quando agitur in concursu al-
 13 terius Piæ Causæ, tunc enim intrat con-
 clusio, quod Privilegiatus non utitur Pri-
 vilegio contra æqualiter Privilegiatum;
 & quod præsumptio, quæ est pro una Pia
 Causa facit cessare præsumptionem, quæ
 est pro alia Causa Pia *Rot. decis. 22. nu. 4. & seq. par. 4. tom. 2. recent.*

Quartò. Quidam Testator dixit Amico,
 quod volebat relinquere aliqua Bona Ec-
 clesiæ A, ut ex eis dotarentur tot Bene-
 ficia, & die sequenti dicto Amico Interro-
 ganti, an in eadem voluntate persisteret,
 affirmativè respondit, cum autem esset vo-
 candus Notarius pro solemnizando actu,
 id sequi non potuit ob morbi impedimen-
 tum; quæritur, an vigore hujus Dicti Ec-
 clesiæ A. obtinere possit præfata Bona?

Et videtur respondendum affirmativè,
 quia Testamentum quamvis in voluntate
 14 imperfectum substinetur favore Causæ Piæ
 juxta *Barthol. in L. in Testam. ff. de Fidei- com. libert. quem sequuntur Abb. in cap. 1. nu. 2. de Success. ab intest. & alii, quos refert Card. de Luc. de Testam. disc. 13. num. 5.*

Contraria tamen opinio omnino verior
 est, quoniam per istum actum, & dictum
 prolatum Amico non probatur, nisi nuda
 velleitas relinquendi præfata Bona Ec-
 clesiæ A, & futuræ dispositionis præparatio.
 Unde Ecclesiæ, quæ justitiæ, & veritatis
 est cultrix absque Domini certa voluntate
 aliena Bona obtinere non debet. *Oldrad. conf. 119. Dec. conf. 159. & 488. Card. de Luca de Testam. disc. 13. num. 5. & 14.*

Nec obstat, quod hic agatur de Causa
 Pia, quia favor Piæ Causæ supplet qui-
 dem omnes defectus solemnitarum, quas
 in ultimis voluntatibus induxit Jus positi-
 vum, non autem defectum, vel imperfe-
 ctionem voluntatis *Cardin. de Luca de Testam. dicto disc. 13. num. 5. & disc. 14.*

num. 8. Rota decis. 576. num. 3. part. 4. & decis. 16. num. 6. & 7. par. 13. recent. & decis. 210. num. 6. coram Priol.

Quintò. Defuncto Testatore reperta fuit
 15 Epistola quædam ejus manu scripta, in qua
 idem Testator admonebat Rectorem Ec-
 clesiæ A. se reliquisse in ejus Testamento
 quædam Bona pro dote Altaris Majoris
 ejusdem Ecclesiæ cum reservatione Juris-
 patronatûs favore consanguineorum, quod
 Testamentum non reperitur. Quæritur, an
 vigore dict. Epistolæ Ecclesiæ A. succedere,
 & obtinere possit præfata Bona.

Respondetur affirmativè, quia sola enun-
 ciatio dictæ Epistolæ, qua in ipsa enuncia-
 tur, quod Testator reliquit prædicta Bona
 Ecclesiæ A. sufficiens est ad probandam
 voluntatem Testatoris favore Piæ Causæ,
 ut tradit *Castrens. conf. 137. num. 2. lib. 2. Rota in decis. 96. num. 1. & decis. 166. n. 43. part. 4. recent. dum favore Causæ Piæ ad- mittuntur etiam Jura, & scripturæ infor- mes.*

16 Sextò. Titius in quadam schedula ma-
 nu propria scripta sine Testibus, & so-
 lemnitatibus hæredem instituit Cajum, cui
 substituit Causa Pia, scilicet, quod de
 omnibus suis Bonis erigeretur Commenda
 cum reservatione Jurispatronatûs favore
 consanguineorum; imposito onere Com-
 mendatario celebrare faciendi quolibet
 die Missam pro ejus Anima: Quæritur, an
 hujusmodi Testamentum per solam sche-
 dulam notificatum sit validum.

Respondetur affirmativè, quia dispositio
 ad Pias Causas nullas exposcit Juris solem-
 nitates, sed contentatur quomodocum-
 que de voluntate disponentis appareat, ut
 ex supra firmatis.

Non obstat, quod Pia Causa non fuerit
 17 instituta; sed substituta, quia sufficit, quod
 evenerit Casus substitutionis, atque aperta
 fuerit successio ad ejus favorem, nec est
 inconveniens, ut Testamentum in institu-
 tione nullum, à substitutione Vires habe-
 re incipiat *Leg. Et sperceperit S. final. ff. de Liber. & Post. Marth. de Success. Legal. part. 4. quæst. 8. art. 2. num. 5. Rota decis. 511. num. 18. coram Cerr. & in Bono- nien. Immissiois 11. Januarii 1691. S. In- nibilo, & 9. Maii 1692. coram Hervult.* Secus autem esset, si Pia Causa esset sub-
 stituta, in longissimum tempus remotum,
 nec

nec Casus evenerit, tunc enim Privilegium non intrat *Roman. conf. 206. in fine, Adden. ad Buratt. decis. 471. num. 17. Rota in Cammerinen. Immissiois 21. Martii 1703. S. final. coram Pio.*

Nec urget, quod cum fuerit reservatum Juspatronatus tam activè, quàm passivè favore descendendum, sequitur causam finalem dispositionis fuisse interesse Confratruorum, quia cum Titius voluerit erigi dictam Commendam cum expresso onere celebrandi Sacrum, assequimur, Causam finalem dispositionis fuisse Pietatem erga Deum, & motivum suffragandi Animæ suæ, & omnium suorum Defunctorum, quod apertissimè ostendit dispositionem esse Piam *cap. Requisisti de Testament. Ancaran. in cap. Offic. num. 16. eodem tit. Rota in decis. 150. n. 27. part. 12. Recent.*

18 Septimò. Si quis in Testamento, aut schedula peracta sine Testibus, & solemnitatibus relinqueret aliqua ejus Bona Confraternitati Laicorum pro augmento dotis, quæritur, an dictum Testamentum esset validum, itaut vigore illius Confraternitas succedere possit, & obtinere prædicta Bona.

In hoc distinguendum est, aut Confraternitas Laicorum est simplex, itaut non habeat redditus destinatos ad usus Pios, nec illud augmentum dotis datur propter usus Pios, in hoc Casu dictum Testamentum sine solemnitatibus peractum est nullum, quia dicta Confraternitas dici non potest Causa Pia. *Martb. conf. 62. nu. 6. lib. 1. Rota decis. 564. num. 6. par. 1. divers.* Aut habet redditus destinatos ad usus Pios, & dictum augmentum dotis relictum est propter usus Pios, & in hoc Casu præfatum Testamentum est validum, quia de dicta Confraternitate judicatur sicut de Pia Causa *Castrens. conf. 167. num. 2. lib. 2. Mantio. de Conject. ultim. volunt. lib. 4. tit. 5. art. 6. numer. 5. Rota decis. 22. num. 8. & seqq. par. 4. tom. 2. recent.*

Octavò. Defuncto Titio absque solemnitate Testamento fuit reperta inter ejus scripturas schedula ab ipso scripta, & subscripta sine Testibus, in qua relinquebat Ecclesiæ A. ejus Bona, ut ex illis dotarentur tot Beneficia. Quæritur, an prædicta Ecclesia A. vigore hujusmodi schedulæ obtinere possit præfata Bona.

Respondendum censeo affirmativè, quia sola schedula scripta, vel subscripta per Testatorem sine Testibus sufficit ad Testamentum validum, & perfectum favore Ecclesiæ, vel Piæ Causæ, dummodò sit scriptura recognita, perfecta, & determinata, & non potius præparatio, seu minuta; præparatio enim ad testandum, quæ non fuit reducta ad Actum remanet inutilis, etiam quoad relicta ad Pias Causas, *Abb. conf. 32. num. 2. par. 2. Card. de Luca de Testam. disc. 14. per tot. Buratt. dec. 475. Cavaler. decis. 453. & decis. 74. part. 2. diversor. & in recent. decis. 289. part. 10. & decis. 150. num. 9. & seqq. part. 12. & decis. 250. num. 1. coram Priol.*

Quod autem schedula contineat solam præparationem, non autem perfectam voluntatem deducitur. Primò si in schedula, aut notula dicatur *Volo, Decerno*, relinquere pro dote Ecclesiæ, tunc enim schedula non dicitur continere perfectam voluntatem Testatoris, sed præparationem, & velleitatem relinquendi; verbum enim *Volo, Decerno*, junctum verbo infinitivi temporis designat dispositionem actus in futurum faciendi *Gloss. in L. Servi electionem, verb. Possumus ff. de leg. prima, Carol. Anton. de Luca ad Gratian. discept. 550. num. 2. Rota decis. 16. num. 18. par. 13. recent. & dicitur voluntas in fieri, quæ non in facto deducta non potest appellari Testamentum, nec sustineri etiam favore Piæ Causæ *Rota decis. 92. num. 7. par. 13. recent.**

Secundò. Deducitur, quando schedula non fuit subscripta à Testatore, *Rota. decis. 210. num. 2. coram Priol.*

22 An autem hujusmodi præparatio deducatur, si schedula Testamentaria careat die, mense, anno, loco, institutione, hæredis? *Card. de Luca de Testam. disc. 11. num. 14. & disc. 15. num. 4.* censet schedulam testamentariam carentem anno, die, mense &c. esse imperfectam; & ex hoc argui præparationem, immo etiam si per confessarium post mortem Testatoris, apud Notarium esset exhibita cum assertionibus, quòd sibi à Defuncto tradita sit custodienda, ut executioni tamquam Testamentum demandaretur, quam sententiam sequi videtur *Rota decis. 16. num. 2. par. 13. recent.*

Contrarium tamen verius de Jure censeo, quoniam omissio diei, mensis, anni, stipu-

stipulationis, & publicationis Testamenti non viciat, nec arguit præparationem, seu imperfectionem voluntatis, cum in hujusmodi Testamento ad favorem Piæ

24 Causæ sufficiat, ut de ea constet per Testatoris subscriptionem, *Rota decis. 108. num. 13. par. 7. recent. & decis. 553. n. 3. coram Buratt. & in dicta decis. in Compensa Immiffionis 24. Januarii 1767. coram R. P. D. Scotto, de qua numer. 38.* Eoque magis quando adest attestatio confessarii asserentis eam esse perfectam voluntatem Testatoris, ut in Casu, *Card. de Luca ubi supra.* Confessario enim Testatoris multum deferitur in materia Testamentorum,

25 itaut adhibenda sit fides Legatorum Piorum solo ejus dicto, præsertim si dictum Confessoris sit adminiculis suffultum *Ventrigl. in prax. par. 2. annot. 28. §. 2. num. 34. Rota decis. 22. num. 12. coram Ansaldo. & decis. 525. num. 8. par. 14. recent.*

Nec adverstatur *Rota dicta decis. 16.* quia hujusmodi decisio dicit schedulam Testamenti carentem die, mense, anno &c. esse imperfectam respectu scripturæ, non verò respectu voluntatis ibi: *Qua sunt ex requisitis necessariis ad fidem scripturæ illorumque omiffio indicat illius imperfectionem: Ut notat etiam Carolus Antonius de Luca ad Gratian. discept. 550. num. 3.*

Si autem Testator verbis aptis ad testandum voluntatem suam declarans in instituendo in schedula hæredem Ecclesiam

26 A. de omnibus suis Bonis, ut de illis dotarentur, seu erigerentur in ipsa tot Beneficia, jubeat vocari Notarium, qui antequam superveniret, ipse decessit, an dicta schedula sit perfecta. Dico esse perfectam, & continere perfectam voluntatem Testatoris, dum Notarius censetur adhibitus ad majorem cautelam, & non pro substantia actûs juxta *Onded. conf. 77. lib. 1. & alios, quos refert Carolus Antonius de Luca ad Grat. discept. 550. num. 9. S. Testator.*

Nonò. Titius, Cajus, & Sempronius Fratres consilium inierunt inter se construendi, & dotandi Seminarium pro educandis Adolescentulis cum reservatione,

27 Juris illos nominandi favore descendentium, & propinquorum, ac proinde Titius fiduciarius hæres nuncupatus fuit à Cajo, & Sempronio exequendæ erectionis

dicti Seminarii causâ. Sublatis verò ab humanis utrisque Fratribus, jam dictus Titius ultimum suæ voluntatis elogium, quo Seminarium erigendum suum scripserat ex asse hæredem, irritum fecit, omniaque exinde sua Bona, ejusque fratrum, dono dedit Præsbyteris Congregationis Missionis; quæritur proinde, An Titius in Instrumento Donationis potuerit donare PP. Missionis Bona proventitia ab hæreditatibus Caji, & Sempronii ejus Fratrum præmortuorum.

Respondendum censo negativè, quoniam cum Cajus, & Sempronius reliquerint eorum Bona Titio non liberè, seu ad liberam ejus dispositionem, sed determinatè, ut ex eis erigeretur, seu dotaretur Seminarium non poterat idem Titius ea in aliud opus erogare, & concedere PP. Missionis, dum inconueniens est Defunctorum voluntates ad unguem non servari, nec adimpleri, *L. in Conditionibus 19. ff. de condit. & demonstrat. Rub. de Testam. cap. 86. num. 55. Mantio. de Conject. lib. 3. titul. 3. num. 9. Rota decis. 627. num. 10. part. 2. Recent.* Et ita resolutum fuit à Sacra Congregatione Concilii in *Amerina Erectionis Seminarii 12. Novembris 1712.*

Quæri hic potest an idem Titius in Instrumento Donationis potuerit donare

28 PP. Missionis Bona propria.

Studens in hac quæstione apud R. P. D. Petram S. Congregationis Concilii Secretarium in una *Amerina Seminarii* ventilata in eadem Sacra Congregatione, negativè respondendum sentiebam ex duplici fundamento. Primò licèt enim, quoad profanas Causas Testamentum pro toto vitæ Testatoris tempore semper maneat in statu revocabilitatis, tam explicitè per expressam abolitionem, quàm implicitè, & virtualiter per dispositionem posteriorem *Text. in cap. ultima Voluntas 13. quæst. 2. Jovius de Solemnit. in Contract. Minor. Gloss. 11. §. 7. num. 34. Marth. de Success. Legal. par. 1. quæst. 27. art. 3. num. 56. & part. 5. quæst. 4. art. 2. num. 1.* Itaut nec etiam per Juramentum reddi possit irrevocabile, & ex Juris providentia irrita fiat jurata promissio non revocandi Testamentum, *Gloss. in cap. ultima Voluntas 15. quæst. 2. Alex. conf. 18. lib. 2. Marth. de*

Suc-

Success. Legal. par. 4. quest. 4. art. 1. num. 17.
& art. 5. num. 5.

30 Tamen quoad Causas Pias, seu quoad relicta pro dote favore Causæ Piz non potest Testator revocare Testamentum, ideòque Titius cum reliquerit in Testamento propria Bona pro dote Seminarii non poterat illud revocare, & dicta ejus Bona donare præfatis PP. Missionariis, ut expressè docet, *Lambertin. de Jurepatr. lib. 1. par. 1. quest. 5. art. 3. num. 45. ibi: Et Liga hoc dictum digito, quia serviet tibi ad plura, cum isti Testatores de facili vivendo revocant eorum primam voluntatem, quia circa prædicta non possunt, quem sequitur Ventrigh. in prax. par. 2. annot. 17. §. 1. num. 32. Faber in Cod. lib. 4. tit. 24. defn. 36. num. 8. ibi: Nec voluntatis secunda ratio habenda videbatur, quæ anteriorem factam in Piam Causam revocare nullo modo poterat tametsi per speciem ultima voluntatis.*

Secundò, quia mutua inter Fratres præcessit conventio communiter, & æqualiter conferendi omnia singulorum Bona in erectionem Seminarii, & Cajus, & Sempronius Fratres Bona propria in eam Causam reliquerunt inuitu similis dispositionis ab eodem Titio faciendæ etiam de Bonis propriis, qui certè si id suspicari potuissent, aliter disposuissent, neque fidem Fratri Testamentum revocaturò præbuisissent. *Peregrin. conf. 69. lib. 1. Tiraquell. de Primog. quest. 8. num. 7. Castill. controv. Jur. lib. 2. cap. 18. num. 23. vers.*

31 *Secundò quia, nec reciprocis hisce conventionibus uni ex paciscentibus contradicere fas est L. Si Pat. Puellæ Cod. de in offic.*

32 *Testam. Et quamvis donatio Causæ Mortis revocationi suapte naturâ obnoxia sit, revocari non potest, quando vicissim à duobus facta est, nam deceptioni locus esse non debet, atque alterius interest, ne ea dispositio mutetur Castrens. conf. 164. column. 6. lib. 2. Dec. conf. 468. column. 3. Bald. in L. Pro hereditariis ad fin. Cod. de hered. act. ibi: Revocare potest &c. quando istud iudicium est illius solius, secus si cum eo concurrat alius disponens, cujus interest non revocari.*

33 *Sed re materiùs perpensâ sententiam mutavi, & posse Titium in Instrumento Donationis propria Bona PP. Missionis*

donare dicebam, quoniam facto meliùs inspecto agnovi nullam probationem dari mutua, & correspectivæ conventionis inter omnes tres Fratres, cujus vigore, adempta Titio remanserit facultas aliter de Bonis propriis disponendi, & etiam si de illa constaret, adhuc tamen Titius potuit mutare, & revocare dispositionem de propriis Bonis in Testamento factam, nam in hypothesi etiam mutui Testamenti in eadem scriptura facti à duobus, potest tamen alter etiam sine alterius consensu, immo etiam altero invito Testamentum proprium revocare, ut concordantibus relatis firmat *Torr. de pact. futur. Success. lib. 1. cap. 12. num. 2. & cap. 13. num. 25. Marth. de Success. Legal. part. 4. quest. 25. art. 2. num. 8. Gratian. discept. for. cap. 908. num. 9. Peregrin. decis. Patawin. 50. num. 7. Rota decis. 298. num. 2. & seqq. coram Dunoz. Sen. Ea nimirum ratione, quia voluntas hominis in Testamento explicata semper subest revocabilitati usque ad ultimum vitæ spiritum, nec quocumque pacto induci potest oppositum, ut ex suprascripto *Text. in cap. ultima Voluntas 13. quest. 2. ibique Gloss. & alii supracitati in §. Studens.**

Atque hinc solet à Doctoribus adnotari differentia, utrum inter duos fiat promissio mutua de succedendo ex Causa Donationis inter vivos, An verò fiat simplex promissio per pactum de successione reciproca? Primo enim casu ajunt valere promissionem, quia non est pactum futuræ successionis, sed obligatio descendens ex contractu de præfenti inter vivos celebrato, licet effectum post mortem sortituro, ideòque valet, ac tenet irrevocabiliter. Secundo autem casu promissionem non valere firmant, nec assumere irrevocabilitatem, quia libera usque ad mortem voluntas hominis esse debet, & circa factionem, & circa revocationem Testamenti, ut bene explicat *Gayll. lib. 2. observ. 126. Facchin. contr. Jur. lib. 5. cap. 86. circa med. Quare cum non intercesserit inter suprascriptos Fratres promissio de mutua dispositione ad favorem Seminarii obligatoria de præfenti per viam contractus Donationis inter vivos, sed solum mutua fuerit inter ipsos intelligentia de ordinanda*

nanda per Testamentum successione ad favorem dicti Seminarii, consequens est, quòd ea intentio, sive consensus ille, utpote obsecundans naturam ultimæ voluntatis, semper potuerit revocari ab uno independentè à consensu alterius, quodque ex prædicto consensu nullum Ius fuerit acquisitum paciscentibus, ut egregiè explicat *Marth. de Success. Legal. par. 4. quest. 25. art. 3. num. 6. & seqq. Gratian. discept. Forens. cap. 909. num. 10. & sequent. Rota decis. 298. num. 3. & seq. coram Duno. Sen.* Et ita resolutum fuit à Sacra Congregatione Concilii in *Americina Seminarii 17. Junii 1713.*

36 Examinando autem Doctrinam Lambertini ubi supra num. 30. Nempe an Testator possit revocare Testamentum, quoad Causas Pias, seu quoad relicta pro dote favore Causæ Piæ? Magnam inveni in hoc Doctorum dissentionem.

Aliqui enim scilicet idem Lambertini dicto lib. 1. par. 1. quest. 5. art. 8. num. 45. Faber in Cod. dicto lib. 4. tit. 23. defin. 36. num. 8. Superius relat. num. 30. Ventrigl. in prax. dicta par. 2. Annot. 17. S. 1. num. 32. Genuens. practicab. Eccles. quest. 336. per tot. negativam sequuntur sententiam.

Alii nempe *Castrens. conf. 327. num. 1. lib. 1. Alex. and. conf. 131. numer. 3. lib. 7. Mantio. de Conjectur. lib. 6. tit. 3. num. 50. & sequent. Gratian. discept. 605. num. 12. Card. de Luca de Legat. disc. 54. num. 3.* affirmativam tenent opinionem.

Alii verò distinguunt, aut non est sequuta traditio rei legatæ, & relicta favore Causæ Piæ, & tunc affirmant Legatum esse revocabile, & testatorem posse illud revocare; si verò secuta est traditio, & Legatum executum est in Vita Testatoris, aliqui dicunt esse irrevocabile, quia transit in donationem inter vivos irrevocabilem, ita *Bartol. in Leg. Legatum ff. de Legat. 2. Paris. conf. 61. numer. 37. tom. 2. Gratian. discept. 910. n. 6.*

Alii verò sentiunt esse revocabile, quia Legatum sequentia traditione assumit sibi naturam donationis Causæ mortis, quæ est revocabilis; & ambulatoria *Leg. Qui Mortis Causa ff. de Donat. Caus. Mort. Bald. in Leg. 1. num. 8. versic. Unum scias, Cod. Si quis om. Cau. Test. Card. de Donat. disc. 16. num. 9.*

Surdus conf. 14. num. 5. asserit, quòd quando traditio rei Legatæ sit facta sub commemoratione Legati, tam facti in Testamento, vel Codicillis, tunc non transeat in donationem inter vivos, quando verò sit facta nullâ habitâ Legati relatione, tunc Legatum alteratur, & transfertur in donationem inter vivos, & non potest revocari.

Ego autem conciliando utramque Doctorum sententiam distinguo, aut Ecclesia est constructa, vel necessariò construenda à Testatore, & tunc Legatum pro dote Ecclesiæ constructæ, aut construendæ, non potest per Testatorem revocari, quia in hoc casu non debetur Ecclesiæ dos ex Testamento, sed ex *Canone Nemo de Consecr. distinct. prima*, itaut vigore hujus Canonis testator cogi possit ad dotandam Ecclesiam constructam, vel ab ipso necessariò construendam juxta *Lambert. de Iurepatr. lib. 1. par. 1. quest. 5. art. 18. num. 3. Fagnan. in cap. Quoniam de Iurepatr. num. 34. & alios communiter*; sicuti Legatum relictum pro dote filiae nuptæ, aut nubendæ simpliciter, & absolute revocari non potest à Patre Testatore, quia illi dos non debetur ex Testamento, sed ex *L. final. Cod. de dot. promiss.* & in hoc sensu procedit sententia, Lambertini, & aliorum, qui eum sequuntur: Aut Ecclesia non est constructa, nec necessariò construenda à Testatore, sed solum iste disponat in Testamento construere Ecclesiam, & relinquat pro ejus dote aliqua Bona, & tunc Legatum pro dote est per ipsum revocabile, sicuti per ipsum revocabilis est eadem constructio Ecclesiæ; & in hoc sensu vera est sententia aliorum asserentium, quòd Testamentum, quoad Legatum pro dote favore Causæ Piæ possit per Testatorem revocari.

In casu verò præsentis, cum Seminarium non fuerit constructum, nec necessariò construendum à Titio, poterat proinde iste revocare Testamentum, quoad Legatum pro dote favore ejusdem Seminarii, & propria Bona PP. Missionis donare ex supra firmatis.

R. P. D.

SCOTTO
Compsana Immissionis.

Luna 24. Januarii 1707.

Sub erroneo supposito, quòd Leonardus Picciutolo de anno 1703. ab intestato decessisset, Cajetanus Stephanello, & Donatus Picciutolo ex Jure sibi cesso à proximioribus in gradu, possessionem omnium Bonorum hæreditariorum, in vim præambuli Curia Laicalis Compsana, de facto, & nemine citato, occuparunt; At volitante fama, & in dies jam excrecente, quòd dictus Leonardus Testamentum exarasset, hærede relicta Vener. Capella B. Mariæ de Caggia, expeditis idcirco per Confratres dictæ Capellæ litteris Monitorialibus ad habendas opportunas revelationes, in lucem tandem prodiit schedula Testamentaria de mandato dicti Leonardi per Notarium Carminem Beneventum exarata, & inter ejus scripturas custodita, solemnè licet stipulatione deficiens, ex quo tunc copia Judicis ad contractus à Constitutione Regni exquisita haberi non valuerit, & comprobata ulterius per revelationes factas à pluribus Testibus, citata deinde parte, repetitis, deliberata voluntate Testatoris, ejusque perseverantiâ usque ad obitum instituendi dictam Capellam, in præcitata schedula hæredem scriptam, lis formiter super Immissione ad Bona hæreditaria contestata fuit coram Vicario Compsano, cui licet placuerit contrariam dictæ Capellæ sententiam proferre, delata tamen appellationis Causâ ad R.P.D. meum Aldrovandum, tunc in Tribunali A. C. sedentem, nunc verò meritissimè in nostro Auditorio cooptatum, prodiit sententia revocatoria alterius de partibus, concedens dictæ Capellæ Immissionem, quam pariter in gradu ulterioris Instantiæ coram Me devolutæ hodie Domini sub suo congruo dubio requisiti, *dandam esse* responderunt.

Cum enim dictus Leonardus hæredem

Pars I.

instituerit dictam Cappellam, non poterat eidem denegari Immissio super bonis hæreditariis juxta censuram *Text. in leg. fin. Cod. de edict. D. Adrian. tollen.* & quidem ad exclusionem dd. Cajetani, & Donati venientium ab intestato, quia Causa Testati facit cessare Causam intestati ad *Text. in l. Quamdiù ff. de Acquir. hered. l. Antequam Cod. commun. de Success. Rota decis. 98. & decis. 123. utrobique num. 1. coram Emerix Jun.*

Non obstante, quod schedula Testamentaria sit destituta omnibus solemnitatibus, cum deficiant dies, rogatus Notarii, ac Testes, quia cum versetur in dispositione favore Piæ Causæ, solemnitates Juris non sunt necessariae, sed satis est, quod constet quomodocumque de perfecta, & determinata voluntate disponentis ad *Text. in cap. Relatum de Testamentis, Rota decis. 289. num. 1. & 2. part. 10. recent. in Viterbien. Legati 25. Junii 1703. S. Sed cum præsens, & S. Neque antedicta coram R. P. D. meo Caffarello, & in Placentina Legati Pii 14. Decembris 1705. S. Fortius, & 28. Junii 1706. S. Agitur enim coram R. P. D. meo Lancetta.*

Determinata autem, & perfecta voluntas dicti Leonardi resultat non solum ex tenore ejusdem Schedulæ, quæ continet Legata, & Institutionem hæredis per verba dispositiva, & de præsentis, *Gratian. discept. Forensi. cap. 895. num. 22. Rota coram Priol. decis. 433. num. 1.* sed fortius ex depositione ejusdem Notarii, & duorum Testium, qui fuerunt præsentis, quando dictus Leonardus hæredem suam nuncupavit, ac instituit dictam Ven. Cappellam B. Mariæ, injungendo Notario, ut hanc suam voluntatem in scriptis redigeret, quæ sola depositio etiam de per se superabundat ad validitatem Testamenti ad Pias Causas, pro quo substinendo duo Testes sufficiunt, cum non requirantur solemnitates Juris positivi, sed sola probatio naturalis, ut tradunt *Barthol. in leg. 1. num. 26. Cod. de Sacrosanct. Eccl. Fagnan. in cap. Relatum num. 3. de Testam. Rota decis. 276. num. fin. coram Cerr. decis. 216. num. 10. coram sa: me: Alex. VIII. & in dict. Viterb. Legati S. hujus Testamentaria coram R. P. D. meo Caffarello.*

Rursus idem Testator coram pluribus

G

Testi-

Testibus hanc suam voluntatem aperuit, palam asserens, se condidisse Testamentum, & in eo hæredem instituisse dictam Ven. Cappellam B. Mariæ, & occasione Furti mobilium Domus propriæ publicè in Ecclesia B. Mariæ Virginis exclamabat: *vi havete fatto rubbare le vostre robbe, che ve le havevo lasciate in Testamento, che però queste, che sono restate, sono, e saranno le vostre*, ut deponunt plures alii Testes dati in Summario Cappellæ à num. 10. ad 14. ex quibus iteratis declarationibus elicitur constans, ac completa determinatio ejusdem Leonardi instituendi dict. Cappellam, *Rota decis. 581. num. 4. coram Seraph. decis. 119. num. 11. post Mel. ad Castil. & decis. 108. num. 1. & seqq. par. 7. & dec. 136. num. 6. & seqq. par. 9. tom. 1. recent.* etiamsi dicti Testes non sint omninò conformes in formalitate verborum, quæ Testator protulit, quia cum sint conformes in substantia sapiùs iteratæ declarationis, quòd instituerat hæredem dictam Cappellam, accidentalis variatio in verbis illis fidem non adimit, *Rota in Beneventana Testamenti 28. Aprilis 1704. S. Quantum verò, coram Reverendissimo D. meo Decano, & in Sabinen. Testamenti 23. Junii 1704. S. Minus relevat, coram Me.*

Et hinc Marte suo corruerat objectum, quòd omnes dicti actus, ac depositiones Testium præferant tantùm voluntatem præparatoriam ad testandum, non autem perfectam dispositionem, tanquam nunquam ad actum redactam per stipulationem Notarii, quam ipsimet Testes asserunt Testatorem habuisse semper in mente; etenim licet Testator requisitus pro stipulatione, quam in actu disponendi explere non potuit, ex defectu Judicis ad contractus, responderet, quòd occasione adeundi Terram Calitri, illam curasset, non exinde tamen argui potest imperfectio voluntatis, quia cum tam ex schedula, quàm ex nominatione hæredis coram Testibus, quàm demum ex reiteratis declarationibus ejusdem Testatoris super jam secuta dispositione, & institutione Ven. Cappellæ, habeatur determinata, ac perfecta voluntas, stipulatio censetur ab eodem volita ad majorem probationem, non autem pro substantia actus *Gratian. discip. For. cap. 895. num. 23. & seqq. Rota dec. 581. per totam*

coram Seraph. decis. 108. num. 24. part. 7. recent. & in dicta Placentina Legati Pii 14. Decemb. 1705. S. Verba autem, & 28. Junii 1706. S. Atque hinc, coram R. P. D. meo Lancetta.

Minusque imperfectio voluntatis defu-
43mi potest, ex quo Notarius Beneventus, qui schedulam Testamentariam exaraverat cum Institutione dictæ Ven. Cappellæ, nihilominus concessit tanquam Judex mandatum de Immittendo favore venientium ab Intestato, & ulterius in sua depositione asserat, quòd post exaratam schedulam, Testator illi dixerit: *che haveva da aggiungere, e levare molte cose*, nam quòd dictus Notarius concessit tanquam Judex mandatum de Immittendo venientibus ab intestato, nihil concludit, cum vel potuerit erroneè credere, quòd Testamentum sine stipulatione non esset perfectum, quæ Credulitas erronea Notarii non præjudicat veritati, vel cum nullo comparuerit, qui Testamentum allegaret, & ex actis coram eo factis resulteret Leonardum ab intestato decessisse, mandatum concedere potuit juxta petita, & relativè ad probationes in actis factas, ut non dissimili objecto respondit *Rota in Viterbien. Legati 25. Junii 1703. S. Nullius ponderis, coram R. P. D. meo Cassarello.*

Quo verò ad depositionem ejusdem Notarii super eo quod Testator dixerit multa adesse addenda, & mutanda, Domini animadvertent, quod cum dispositio contenta in schedula esset omninò perfecta, voluntas addendi, & minuendi importat simplicem, & nudam velleitatem, quæ nihil ponit in esse, ubi non fuit ad actum perducta, *Gratian. discip. 895. num. 28. & seqq. Rota decis. 108. num. 15. part. 7. & in dicta Placentina Legati Pii S. Nec obstat, & in illius confirmatoria S. Quatenus verò, coram R. P. D. meo Lancetta.* Maximè quia idem Notarius ex ore Testatoris subdit mutationem cadere non debere super Institutione Cappellæ, ibi: *senza però mutare, e levare l'eredità alla detta Cappella*: unde cum depositio Testis non possit scindi, sed simul, & prout jacet, accipi, objectum potiùs retorquebatur, quia in mente Testatoris firma semper remansit institutio Cappellæ, prout esset

esset etiam in dubio præsumendum, quia mutatio nunquam præsumitur in his, quæ respiciunt Animam, seu Causam Piam, ut prosequitur, *Rota in Placentina Legati S. Nec obstat, & in confirmatoria S. Quatenus coram R. P. D. meo Lancetta.*

Nec demum urget, quod Testes per Cappellam induci ad probandam dispositionem Leonardi, fuerint examinati sine Interrogatoriis, quamvis pars super hoc præcisè protestata fuisset, nam cum post factam protestationem, elapsis licet pluribus mensibus, Interrogatoria non fuerint in actis exhibita, Testes potuerunt citra nullitatis vitium examinari super articulis, cum sibi imputare debeat pars, si congruo tempore expectata, Interrogatoria dare non curavit *Ridolph. in prax. part. 1. cap. 11. num. 111. Gregor. decis. 351. numer. 47. ibique Adden. litt. E. Adden. ad Buratt. decis. 188. num. 7. Rota coram Buratt. decis. 283. num. 7.* fortius, quia ferè omnes dicti Testes fuerunt examinati parte præsentate, quæ ideò debebat protestari de nullitate, vel dare Interrogatoria, quod cum non fecerit, sublata remanet quælibet nullitas, quemadmodum in fortioribus terminis præsentia Partis supplet citationis defectum, *Rota coram Manzaned. decis. 55. num. 7. decis. 1140. num. 4. coram Emerix Jun. & in Beneventana Jurisdictionis 4. Julii 1696. S. fin. coram Eminentissimo Domino de la Tremoille.*

Et sine difficultate, quia duo ex eisdem Vestibus, videlicet Notarius Benevento, & Joan: Baptista Scocca induci fuerunt etiam per Reos conventos, & ratificarunt in omnibus depositionem præcedenter factam favore Cappellæ, unde quoad illos non potest Pars de nullitate examinis, aut eorum dicta impugnare, cum Testes contra inducentem plenissimam probationem constituent *Rota coram Priol. dec. 3. num. 6. & decis. 168. num. 4. & decis. 113. num. 5. coram Emerix Junior.*

ARGUMENTUM.

Ex ditatione non acquiritur Juspatronatus, seu Jus Alimentorum.

SUMMARIUM.

- 1 Juspatronatus non acquiritur ex ditatione.
- 2 Patronus dicitur ille, qui deducit Ecclesiam de non esse ad esse.
- 3 Ditans Ecclesiam non dicitur Patronus, sed Benefactor.
- 4 Odiosum est Ecclesia plures habere Patronos.
- 5 Episcopus non potest subicere Juspatronatus Ecclesiam ab initio de Jure liberam.
- 6 Rector tenetur readificare Ecclesiam ex redditibus Ecclesie, deductis oneribus.

CASUS IX.

Titius sufficienter dotavit Ecclesiam à se fundatam, Cajus verò de consensu Titii, conferendo eidem Ecclesie alia Bona, illam ditavit, quæritur, an Cajus ratione ditationis acquisiverit Juspatronatus?

Et videtur, quod acquisiverit Juspatronatus, quia *Textus in cap. Filiis 16. quest. 7.* de quo in Canone sequenti concedit Juspatronatus ei, qui *construxit, vel ditavit Ecclesiam.*

Sed tamen contrarium verius est de Jure, quia ex quacumque ditatione, aut augmento fructuum, aut dotis Ecclesie, si Ecclesia sit sufficienter dotata, aut dotis ejus non sit in totum perempta, non acquiritur Juspatronatus, juxta *Bero. conf. 4. num. 26. lib. 1. Lambertin. de Jurepatr. part. 1. lib. 1. quest. 6. art. 2. num. 7. vers. Sed tu considera, Lotter. de re Benef. lib. 2. quest. 8. num. 31. Rota in Lunen. Sarzanen. 5. Julii 1599. coram Card. Millino.*

Ratio autem hujus est, quia *Textus in dicto cap. Quicumque junctim ibi Gloss. in verb. Aliquid* concedit Juspatronatus, & Jus Alimentorum sufficienter dotantibus Ecclesiam; de eis verò, qui supra sufficientiam conferunt, seu de ditantibus, ni-

hil disponit, ergo nec nos disponere debemus.

- 2 Et quia juxta *Gloss. in supradicto cap. Pia Mentis Patronus* dicitur ille, qui deducit Ecclesiam de non esse ad esse, sed ditans Ecclesiam jam sufficienter dotatam, non deducit Ecclesiam de non esse ad esse; quia Ecclesia sufficienter dotata jam habet esse, ergo non dicitur Patronus, sed merus Benefactor, *Lambertin. de Jurepatr. lib. 1. part. 1. quæst. 6. art. 1. num. 15. vers. Secundum membrum Abb. conf. 59.*

Præterea non potest acquiri Juspatronatus Fundatione, constructione, vel dotatione, nisi interveniat consensus Episcopi, ut dicemus infra, in Secunda Parte, *Can. 27.* Episcopus autem non debet consentire, ut ditans acquirat Juspatronatus, quia cum Ecclesia sit sufficienter dotata, ad

- 4 quid admittere ditantem? Cum odiosum sit Ecclesie plures habere Patronos, maxime non existente ulla necessitate; *Lambert. de Jurepatr. lib. 1. par. 1. quæst. 6. art. 2. n. 7. & qu. 1. art. ult.* Et si Episcopus consentiret, non proinde ditans acquireret Juspatronatus, quia cum Ecclesia sit ab initio de Jure libera respectu ditantis, non potest Episcopus eam subicere Juripatronatus illius. *Abb. conf. 106. num. 4. par. 2. Rocch. de Jurepatr. in verb. Pro eo quæst. 26. num. 34. Rota decis. 311. num. 2. part. 2. recent.*

Non obstat *Text. in cap. Filiis per verbum illud, vel ditavit*, quia loquitur de dotatione exuberante, quod scilicet si unus, vel plures dederint Ecclesie dotem exuberantem, acquirant Juspatronatus non quidem ratione illius exuberantiae, sed ratione dotis sufficientis juxta nostrum *Text. in cap. Quicumque.*

Et ita etiam resolutum fuit à Sacra Congregatione Concilii in Nullius Altamura Reædificationis Ecclesie 23. Martii 1697. Ubi cum ruralis Ecclesia simplicis Beneficii sub titulo S. Mariæ à multis annis solo æquata reperiretur. Rector cupiens illam à fundamentis reædificare cum impensa ducatorum 300. & cum augmento dotis ultra medietatem præsentium reddituum, insteteret reservari sibi, suisque hæredibus Patronatum dictæ Ecclesie ex utroque titulo reædificationis, & redotationis, & proposito dubio: *An petita re-*

servationi Jurispatronatus favore prædicti Rectoris, ejusque hæredum sit annuendum?

- Fuit responsum negativè: Quia si reservatio petitur pro reædificatione, obstat regula, quod ubi reædificatio facienda est, onus imminet Rectori ex redditibus Ecclesie, deductis oneribus, ut notat *Bellet. disquisit. Clerical. part. 1. de Cleric. debit. §. 4. sub num. 1.* Si autem petitur pro augmento dotis, obstat Regula, quod dum Ecclesia obtinet dotem nimis excedentem, si quis vult dotem augere per modum dotationis, non dotationis, non meretur reservationem Jurispatronatus, ut ex Auctoritatibus supradictis, quibus addo *decis. 162. num. 4. coram Bicb.*

ARGUMENTUM.

De requisitis necessariis ad acquirendum Juspatronatus ex redotatione.

SUMMARIUM.

- 1 *Servitus non potest imponi rei Sacrae.*
- 2 *Ex Redotatione Ecclesie acquiritur in ea Juspatronatus, & num. 7.*
- 3 *Quæ requirantur ad acquirendum Juspatronatus ex Redotatione.*
- 4 *Augumentum dotis si non excedat medietatem, denegandum est Juspatronatus.*
- 5 *Dos aucta supra medietatem, si non sufficiat Parocho pro congrua, non acquiritur ex illa Juspatronatus.*
- 6 *Redotans Ecclesiam requiritur, quod conferat Bona speciali titulo dotis.*
- 8 *Gloss. in cap. Pia Mentis 16. quæst. 7. quo sensu loquatur?*
- 9 *Juspatronatus dum acquiritur ex Redotatione, non imponitur servitus rei Sacrae.*
- 10 *Juspatronatus acquiri potest ex collatione Bonorum favore Ecclesie consecrata, & dotata, aut Ecclesie libera, sed de consensu Patroni, & ex Beneficio Apostolico.*
- 11 *Papa potest Ecclesias liberas Juripatronatus subicere.*

C A S U S X.

Ecclēſia A. cum fuerit depauperata, ita ut redditus illius non ſufficerent pro ſubſtentatione Rectoris, Titius contulit illi pro augmento dotis multa propria Bona. Quæritur, an ex iſta collatione Bonorum, ſeu redotatione Titius acquiſiverit Juspatronatus.

Et videtur reſpondendum negativè. Obſtat enim *Gloſſ. in cap. Pia Mentis* de quo ſupra *Can. I.* dicens, quòd ſi quis poſt conſecrationem dat aliquid Eccleſiæ, per hoc non fit Patronus: & dat rationem, quia ſi poſt conſecrationem fieret rei Patronus, jam imponeretur ſervitus rei Sacræ, quod eſſe non debet, ut in *ff. de Ser. Servitutes 2. S. ult. Germinian. conſ. 45. num. 3. Monac. ſuper 6. Decretal. cap. Si Laicus de Jurepatr. num. 16.* nam quod humani Juris eſſe deſinit, ſervitutem non recipit *ff. Com. præd. l. Caveri.*

2 Contrarium tamen verius de Jure eſt, quòd ſcilicet ex Redotatione Eccleſiæ acquiratur in ea Juspatronatus, dummodò concurrant ſequentia requiſita.

3 Primò ſcilicet, quòd Eccleſia ſit depauperata, & dos ejus ſit redacta de eſſe ad non eſſe, aut ſit incongrua, & inſufficiens. Secundò, quod redotans Eccleſiam augeat dotem ſaltem ad ſummam excedentem medietatem juxta *Conſtitut. Adriani VI. publicat. 9. Decembris 1522.* quæ eſt tertia ipſius in novo Bullario, ubi abrogata fuerunt Privilegia ſuper Jure præſentandi Rectorem in Eccleſiis, niſi earum fructus, redditus, & proventus forent aucti de propriis Bonis Privilegiatorum ad medietatem veri annui valoris, & ut reſolvit Sacra Congregatio Concilii in *Aſten. 27. Maii 1645. Neapolitana. ſub die 2. Decembris 1679. & in Taurinen. 14. Martii 1682. Beltram. ad decif. Ludoviſ. 397. S. ultimo ſub verſ. Bene*

4 *verùm*; Itaut ſi augmentum non excedat medietatem, denegandum eſt Juspatronatus, ut fuit denegatum à Sacra Congregatione Concilii in *Hipporegien. 15. Junii 1669. & in Pampilonen. 7. Septembris 1669. pag. 291. à tergo, & 27. Septembris 1670.* Sicuti denegandum eſt

5 Juspatronatus, ſi dos ita aucta ſupra me-

dietatem, neque ſufficiat Parocho pro congrua, *Barboſ. de Offic. Episcop. allegat. 70. num. 10. Sperell. decif. 68. num. 12.* & fuit reſolutum à Sacra Congregatione Concilii in *Taurinen. Jurispatronatus 13. Maii 1679.*

6 Tertio, quòd redotans conferat Bona Eccleſiæ depauperatæ ſpeciali titulo dotis ad differentiam fundantis, & conſtruentis Eccleſiam, qui non requiritur, quòd conferat Bona Eccleſiæ expreſſo titulo dotis, quia ipſe ad dotationem tenetur, ut notat *Lambertin. ubi infra*; aliàs diceretur potiùs Benefactor, quàm Dotator, & Patronus. Quarto, quòd redotans, ſi non eſt Patronus, redotet Eccleſiam depauperatam de conſenſu primi Patroni, & de ſpeciali conſenſu Episcopii.

7 His enim omnibus concurrentibus, ex Redotatione Eccleſiæ acquiratur Juspatronatus juxta diſpoſitionem noſtri *Textus in cap. Quicumque, Abb. conſ. 106. & in cap. Quoniam, ibique Bero. num. 74. Ioann. Andr. in cap. 1. de Jurepatr. Lambertin. eodem tract. lib. 1. par. 1. quæſt. 6. art. 1. Lotter. de re Benefic. lib. 2. quæſt. 8. numer. 33. Garz. de Benefic. part. 5. cap. 9. num. 126. Monac. ſuper 6. Decretal. in cap. Si Laicus de Jurepatr. num. 16. S. Iſtud, Rota decif. 60. num. 3. & decif. 254. numer. 4. part. 3. recent. & decif. 38. num. 9. coram Priol. & decif. 162. num. 7. & 512. num. 9. coram Bichio, & decif. 39. num. 16. coram Ninot, Rota decif. 518. num. 12. coram Pamphil. & decif. 249. num. 5. par. 9. tom. 1. Recent.*

8 Non obſtat *Gloſſ. in dicto cap. Pia Mentis*, quia loquitur de Eccleſia conſecrata dotata, non verò de Eccleſia conſecrata indotata, aut depauperata, in hoc enim Caſu abſque dubio acquiratur ex redotatione Juspatronatus, cum Spiritualia non poſſint eſſe ſine temporalibus, ut benè notant *Abbas conſ. 59. Ioann. Andr. in cap. 1. 16. quæſt. 7. Lambertin. ubi ſupra*. Nec acquirendo Juspatronatus ex redotatione imponitur ſervitus rei Sacræ; quia favore Eccleſiæ redotatio retrò trahitur, & fingitur Eccleſia dotata ante conſecrationem, ſicuti juxta *Textum in cap. Tanta, qui Filii ſint legitimi* favore matrimonii, Filii geniti ante contractum matrimonium, ſimulantur geniti poſt, juxta

juxta Lambertin. ubi supra, & alios apud
-cum relatos. Amosaz. de Causis Pii lib. 5.
cap. 5. num. 69. & seqq.

Duo tamen hic noto. Primum est,
quod si quis de consensu Patroni confe-
rat Ecclesie consecratæ, & dotatæ alia
Bona sufficientia, & congrua titulo do-
tis; potest in ea acquirere sibi Juspatro-
natus, de consensu tamen, & benepla-
cito Papæ, non verò Episcopi. Secundum
est, quod si quis Ecclesie liberæ confe-
rat pro dote multa Bona sufficientia, &
congrua, reservando sibi Juspatronatus

in illa de consensu Papæ, acquirat Jus-
patronatus. Ratio est, quia Papa potest
maximè titulo oneroso, subdicere Eccle-
sias consecratas, dotatas, aut liberas
Juripatronatus alicujus, cum sit Dominus
omnium Beneficiorum, absolutam habens
potestatem in Beneficiis Ecclesiasticis,
juxta Textum in cap. 2. de prebend. in 6.
Lotter. de re Benefic. lib. 2. quest. 22. nu-
mer. 9. & 10. sed vide deducta per D.
Advoc. Piton. discept. Eccles. 33. num. 10.
& seqq.

